

DET NYE SOCIALE PROBLEM? DANSKE UNGES FORBRUG AF ILLEGALE OPIOIDER

-en kritisk diskursanalyse af opioiddebatten i
udvalgt nationale nyhedsmedier

Kandidatspeciale i kriminologi ved Aalborg universitet
Sommer 2024

Antal tegn: 155.875
Specialevejleder: Sune Qvotrup Jensen
Skrevet af: Kate Baden Cox, grp. 11

Abstract

This thesis is a critical discourse analysis of national news coverage the use of illegal opioids in youth segment and a theoretical discussion of the expected consequence thereof.

The thesis is to be regarded as an attempt to nuance the existing debate about young people's use of illegal drugs especially opioids.

The analysis shows a development of the discursive understanding of young people and opioids over a period of five years. The thesis's empirical evidence consists of nine handpicked Danish national news articles

From a social constructionist perspective, the thesis has tried to take a critical view of the national news media's descriptions of the opioids and the young people who use them. As well as which practices have an impact of these descriptions.

The news media have changed the discursive understanding of opioids, medicine to drugs and young people from addicts to ordinary young people who are victims of the opioids. The descriptions are characterized by strong word choices, which are considered part of the news genre to which the articles belong, to attract the reader's attention. The understanding of opioids and young people in recent years is considered to be directed oppositely from each other.

This can be explained by the fact that the discursive understanding of young people and opioids follow the development of professionals from the drug administration who claim that young people's consumption is a problematic state in Danish society. The construction of the opioids as the "villains" in which the young people fall victim of is a strategy in the ongoing process to get the use of illegal opioids by young people recognized as a social problem

Another strategy in the construction seen in the articles is personal accounts and the understanding of opioid use is widespread among Danish youth, which appeals to the readers' sense of need for action. This in order to be able to pressure the public bodies to recognize the use of illegal opioids by young people as a social problem that requires action.

It is to be expected that this discursive understanding of opioids as drugs will have negative consequences for the young people who use them. Although in the construction of the social problem they are the victims but then they must deal with the stigma of a drug addict. Thus, it is to be expected that the young people will experience a degree of stigmatization by the discursive understanding. The fear of being stigmatized by some young people could lead to increased dissatisfaction.

Læsevejledning

Dette speciale er en kritisk diskursanalyse og teoretisk diskussion af den diskursive forståelse af unges brug af illegale opioider og de forventelige konsekvenser heraf. Følgende læsevejledningen er udarbejdet for at skabe et overblik over specialets kapitler og deres indhold.

Kapitel 1 indeholder specialets indledning, hvor interessen bag specialet forelægges efterfulgt af problemfeltet og litteraturgennemgang. Her forklares hvad opioider er, en kortere gennemgang af opioidkrisen i USA og opioidbrug hos svenske unge. Samt en gennemgang af opioidsituationen og forbruget i Danmark.

Kapitel 2 præsenterer specialets problemafgrænsning, formål, *problemformulering* samt forforståelse.

Kapitel 3 er en gennemgang af specialets undersøgelsesdesign. Her forklares og begrundes specialets videnskabsteoretiske afsæt, metodologi og empiri i samspil med de metodiske- og forskningsetiske overvejelser.

Kapitel 4 indeholder en gennemgang af specialets teoretiske overvejelser og teorier, som er Clam-making teori, stigmatteori og kritisk diskurstheori. Afslutningsvis i kapitlet er specialets analysestrategi.

Kapitel 5 består af specialets analyse, som består af en kritisk diskursanalyse og en teoretisk diskussion.

Kapitel 6 er specialets *konklusionen* på den kritiske diskursanalyse af specialets empiri og teoretiske diskussion.

Indholdsfortegnelse

Læsevejledning	2
Kapitel 1	5
<i>Indledning.....</i>	5
<i>Problemfelt og litteraturgennemgang</i>	5
Hvad er opioider.....	6
Den amerikanske opioidkrise	7
Opioidforbrug blandt danske unge	8
Tramadolbrug blandt svenske unge	10
Opioidsituationen i Danmark	10
Kapitel 2	12
<i>Formål & problemformulering</i>	12
<i>Problemafgrænsning</i>	12
<i>Formål med dette speciale</i>	13
Problemformulering	13
<i>For forståelser</i>	13
Kapitel 3	14
<i>Undersøgelsesdesign</i>	14
Videnskabsteori	14
Metodologi.....	15
Kritisk diskursanalyse	16
<i>Empiri</i>	18
<i>Validering</i>	19
<i>Forskningsetik</i>	20
Kapitel 4	20
Teori og analysestrategi.....	20
<i>Udvælgelse af teori</i>	20
<i>Claims-making teori</i>	22
<i>Kritisk diskursanalyse</i>	28
Norman Faircloughs teori	30
Tredimensionelle model.....	30
<i>Stigmatteori</i>	32
<i>Analysestrategi.....</i>	35
Kapitel 5	36
Analyse.....	36

Tekst	36
<i>Tekstbeskrivelse af artikler fra 2019</i>	36
<i>Tekstbeskrivelse af artiklen fra 2021.....</i>	39
<i>Tekstbeskrivelse af artiklerne fra kampagnen Helt væk på piller i 2023</i>	41
<i>Tekstbeskrivelse af artiklen fra 2023.....</i>	43
<i>Tekstbeskrivelse af artiklen fra marts 2024.....</i>	45
<i>Tekstbeskrivelse af artiklen fra april 2024.....</i>	47
Diskursiv praksis.....	50
Produktions-, distributions- og konsumptionsprocesser	50
Diskurser	53
Sociale praksis	56
<i>Opioiderne: De farligste stoffer.....</i>	58
<i>Anerkendelse af opioid-claims</i>	61
<i>Foreløbige fund</i>	63
Teoretisk diskussion.....	64
Unges sociale identitet.....	64
Karaktermæssigt stigma	65
Potentielt miskrediteret	65
Kapitel 6	67
<i>Konklusion</i>	67
Referenceliste.....	70

Indledning

Interessen for dette speciale kommer sig af, at der i 2023 er øget medieovervågning af danske unges brug af illegale opioider. Medierne er rettet mod det receptpligtige præparat OxyContin, der med sit vanedannende stof oxycodon har bidraget til den amerikanske opioidkrise (Stephensen, 2023). Det vanedannende præparat er blevet et aktuelt emne på det illegale stofmarked i Danmark, under navnet oxy. Ligeledes har det receptpligtige opioid tramadol også fundet vej til det illegale marked, som har resulteret i, at det for to år siden kom på bekendtgørelsen om euforiserende stoffer (Sundhedsstyrelsen, 2024).

Det er ikke kun medierne, som belyser de unges brug af illegale opioider i 2023. Sundhedsstyrelsen i samarbejde med SSP-samrådet foretager en spørgeskemaundersøgelse blandt de danske kommuner med henblik på en afklaring om, hvorvidt der er en stigning i de unges opioidforbrug (SSPsamrådet, 2023). I undersøgelsesrapporten fremgår det, at der ses en stigning hos 15 ud af de 65 deltagende kommuner (ibid.). Hvilket får Sundhedsstyrelsen til at tale imod påstande om en kritisk stigning, som fagprofessionelle på landets rusmiddelcentre og nyhedsmedierne fortsætter med at postulere (Hansen, 2023).

Ved udarbejdelsen af specialet er opioiderne for alvor kommet på den politiske dagsorden. Justitsminister Peter Hummelgaard har lovet et udspil inden sommerferien 2024, for at "forsøge at afværge, at Danmark ender i en egentlig opioidkrise." (Johansson & Ugelvig, 2024). Dele af udspillet er blevet afsløret under udarbejdelsen af specialet analyse, hvorfor det ikke vil indgå. Dette indikerer, at der siden Sundhedsstyrelsens og SSP-samrådets rapport er sket en ændring i forståelsen af unges brug af illegale opioider, som specialet vil undersøge.

Problemfelt og litteraturgennemgang

I det følgende afsnit belyser specialet, hvad opioider er samt udbredelsen af opioidbrug blandt skandinaviske unge. Endvidere præsenteres den amerikanske opioidkrise med henblik på at skabe perspektiv på bekymringen om amerikanske tilstande i Danmark.

Hvad er opioider

Opioider er en fælles betegnelse for en række medicinske præparater, som anvendes til smertebehandling. Der skelnes mellem naturlige opioider, også kaldet opiater, som udvindes af valmuen og syntetisk fremstillede opioider (Hesse, 2019). Opiater har været medicinsk anvendt siden antikkens Grækenland (ibid.). Det er typisk semikunstige og kunstige opioider, som startede med at komme frem i 1990'erne, der omtales i medierne såsom tramadol og oxycodon. I specialet skelnes der ikke mellem, hvorvidt opioiderne er fremstillet semi- eller helt syntetisk og de blot bliver omtalt som opioider. For at skabe overblik og forståelse for de forskellige opioidernes styrke vil de blive illustreret i nedenstående tabel med hver enkeltes styrke sammenlignet med 10 mg morfin (ibid.). Sammenligningsgrundlaget er med afsæt i at den sædvanlige startdosis af morfin til ikke tidligere opioidbehandlede voksne patienter er 10 mg hver 4. time ved stærke smerte (medicin.dk, 2024).

Tabel 1: Oversigt over opioidernes styrke sammenlignet med 10 mg morfin (Hesse, 2019)

Præparat	Styrke sammenlignet med morfin
Tramadol	Ca. 100 mg
Kodein	67-100 mg
Oxycodon	6.67 mg
Heroin	2- 2.25 mg
Fentanyl	0.1 mg

Foruden at specialet ikke skelner mellem syntetiske opioider, er det relevant at gøre opmærksom på, at der i specialet fokuseres på brugen af illegale opioider, som ikke er givet på recept ved egen læge. Opioiderne er dermed erhvervet på ulovligt vis. Selvom alle præparaterne i tabel 1, kan fås som receptpligtig smertebehandling i Danmark, med undtagelse af heroin som kun fås lægeordineret på heroinklinikker i Danmark (Sundhedsstyrelsen, 2021), vil de i specialet blive betragtet som et rusmiddel ved illegalt forbrug. Denne betragtning er med afsæt i deres illegale karakter på lige fod med øvrige illegale rusmidler såsom hash og kokain.

Den amerikanske opioidkrise

I følgende afsnit vil specialet belyse opioidkrisen i USA. Opioidkrisen præsenteres for at give en forståelse og perspektiv på medier- og politikere bekymringer for det der kaldes “amerikanske tilstande” (Johansen, 2024). I nedenstående belyses den amerikanske opioidkrise historisk fra årtusindskiftet frem til nu.

Opioidkrisen starter ved årtusindskiftet, efter at den amerikanske regering har brugt de to forgangne årtier på håndteringen af crackepidemien. Opioidkrisen er kommet af en ændring i den amerikanske opioid-politik, som er gået fra en restriktiv til en mere lempelig tilgang i udskrivelsen af opioider. Skiftet kommer af at de amerikanske læger og medicinalindustrien forklarer, at opioiderne ikke er afhængighedsskabende ved anvendelse af behandling af kroniske smerteproblematikker (Handberg, 2024). I USA er det normal praksis, at medicinalindustrien betaler læger for at rådgive om og promovere lægemidler (ibid.), modsat i Danmark. Purdue, medicinalfirmaet som har udarbejdet præparatet OxyContin, var fremtrædende i markedsføringen af opioider. OxyContin er i stigende grad anvendt til akutte og kroniske smerteproblematikker og ikke på den primære målgruppe, som er cancerpatienter. I de efterfølgende år er OxyContin udskrevet af læger med den lempelige tilgang, hvilket betyder, at præparatet er udskrevet i store mængder og i høje dosis (ibid.). Dette afledte en stigning i dødelige overdoser, som følge af receptpligtige opioider fra 1999 og frem (Madras, 2017). Den lempelige tilgang til pillerne er resulteret i en stigning i antallet af brugere og misbrugere af oxycodon, særligt blandt middelklassens unge. Sideløbende med stigningen i det legale marked, opstår en stigning i det illegale. Personer som har opbygget tolerance eller er blevet afhængige af opioiderne, opsøger pillerne illegalt, hvor de tilbydes heroin, som er billigere end de øvrige opioider og betragteligt stærkere (tabel 1). Det anslås, at 80 % af de amerikanske heroinbrugere er tidligere misbrugere af receptpligtige opioider, til trods for at det er de færreste opioidbrugere, som antages at udvikle et heroinmisbrug (Madras, 2017).

Frem til corona-epidemien i 2020 steg antallet af opioid-overdoser med dødelig udgang, hvorefter der er en nedgang i nogle stater under nedlukningerne. Efter corona-epidemien blev der strammet op på udskrivningerne med henblik på opnå kontrol over opioidkrisen, bl.a. ved at mindske mængden af piller, som kom ud på det illegale marked. Det illegale opioidmarked er i mellem tiden

bevæget sig mod fentanyl. Dette ses i tallene fra 2014-2015, hvor der skete en stigning i antallet af dødsfald grundet fentanyl med 72,2 %. Til sammenligning for samme periode var stigning for heroin-dødsfald på 20,6 % og 2,6% på receptpligtige opioider (Madras, 2017). Ændringen af brugerne på det illegale stofmarked resulterede i en tredobling i antallet af dødelige fentanyl-overdosis fra 2016-2021 (Tsai, 2023).

Opioïdforbrug blandt danske unge

I februar 2023 lavede SSP-samrådet efter anmodning fra Sundhedsstyrelsens en kortlægning af opioïdmisbruget blandt danske børn og unge (SSPsamrådet, 2023). I kortlægningen blev der sendt et spørgeskema ud til 98 kommuner i Danmark. I undersøgelsen deltog 63 af landets kommuner, hvoraf 45 svarede inden for tidsfristen på ni dage. De resterende kommuner fik udvidet svarfristen en måned. De deltagende SSP-afdelinger i kommunerne blev alle opfordret til at inddrage deres lokale rusmiddelcentre i besvarelsene. Det fremgår ikke af undersøgelsens resultater, hvilke kommuner der har inddraget rusmiddelcentrene. Kortlægningen betragtes, ifølge Indenrigs- og sundhedsministeriet (2023), som pejling og supplement til anden data. De understreger i øvrigt at undersøgelsen forbehold, da det har været op til den enkelte SSP-konsulent at vurdere om besvarelsen af spørgeskema skulle besvares ud fra egen erfaring, intern viden i SSP-afdelingen eller indhente eksterne data i kommunen.

Af de 63 kommuner svarede 14, at de oplevede en stigning af børn og unge, som misbruger opioïder. Dette svarer til 23 % af landets kommuner (SSPsamrådet, 2023, s. 9). Ligeledes viser kortlægningen, at det i 33 % af tilfældene besvares at alle opioïderne er erhvervet illegalt samt i 18 % af tilfældene svares der, at dette gør sig gældende i næsten alle tilfælde (2023, s. 10).

Undersøgelsen spørger ind til hvordan opioïderne skaffes. De skaffes i 45 % af tilfældene via venner, 42 % ved en sælger og 37 % online (SSPsamrådet, 2023, s. 12). Det fremgår af kortlægningen, at det primært er 16-17-årige, som henvendelserne om opioïdforbrug drejer sig om med 48 %, efterfulgt af de 18-19-årige med 44% (SSPsamrådet, 2023, s. 12). I 29% af kommunerne viser kortlægningen, at i næsten alle af tilfældene gælder det, at den

unges forbrug af opioider er en del af et blandingsmisbrug (SSPsamrådet, 2023, s. 11). Et blandingsmisbrug er når en person har et misbrug af flere forskellige rusmidler. Kortlægningen danner et billede af, at det primært er helt unge, som bruger opioider. Den primære målgruppe for landets SSP-arbejde er børn og unge i aldersspændet fra 6 år til 25 år, med særligt fokus på børn og unge i risiko for kriminalitet (Det Kriminalpræventive Råd, 2012). Hvilke gør, at der kan være grupper af unge, som ikke spottes af SSP, hvis de ikke fremstår kriminalitetstruet.

For at opsummere ovenstående, er SSP-samrådets kortlægning bidragende til konstrueringen af unge danskere, som forbruger illegalt erhvervet opioider. Samtidig tegner kortlægningen et billede af en ung målgruppe, som har en rusmiddelkarriere, der rækker ud over et brug af opioider. En rusmiddelkarriere skal forstås som en historik og erfaring med at forbruge eller misbruge stoffer. I undersøgelsen deltog 63 af landets kommuner, hvoraf 45 svarede inden for tidsfristen på ni dage. De resterende kommuner fik udvidet svarfristen en måned. Derved har de deltagende kommuner ikke haft samme tidsramme for besvarelsen af det tilsendte spørgeskema, hvilket ikke har givet kommunerne lige mulighed for indhentning af data på tværs af de kommunale afdelinger. De deltagende SSP-afdelinger i kommunerne blev alle opfordret til at inddrage deres lokale rusmiddelcentre i besvarelsene. Det fremgår ikke af undersøgelsens resultater, hvilke kommuner der har inddraget rusmiddelcentrene. Kortlægningen skal ifølge SSP-samrådet betragtes som pejling og supplement til anden data (SSPsamrådet, 2023). De understreger i øvrigt at undersøgelsen skal med forbehold, da det har været op til den enkelte SSP-konsulent at vurdere om besvarelsen af spørgeskema skulle besvares ud fra egen erfaring, intern viden i SSP-afdelingen eller indhente eksterne data i kommunen. Validiteten af data i undersøgelsen er dermed tvivlsom, også taget i betragtning af at kortlægningen, ifølge SSP-samrådet, skal betragtes som et supplement til anden data, som ved udarbejdelsen og for nuværende er mangelfuld. De øvrige kommuner har besvaret undersøgelsen på den halve- eller mindre tid end de øvrige (SSPsamrådet, 2023, s. 2), hvilket kan skabe tvivl om sandhedsværdien i undersøgelsen.

Tramadolbrug blandt svenske unge

I Sverige er der foretaget en kvantitativ undersøgelse af unge tramadol-brugere. Undersøgelsen blev udført som resultat af et videnshul indenfor området, samt øget opmærksomhed på unges brug af tramadol. Undersøgelsens målgruppe var 13-24-årige svenske unge i ambulant misbrugsbehandling. Undersøgelsen havde 526 respondenter fordelt på 74% mænd og 26% kvinder (Holmsted, et al., 2020), hvoraf størstedelen af dem (82%) var i en eller anden form for beskæftigelse såsom skole, arbejde eller aktivering (ibid.). Undersøgelsen viste, at der var en livstidsprævalens på 31% af de unge tramadol-brugere. Respondenterne havde i udpræget grad forbrug af tramadol i et blandingsmisbrug. Hos 70 % af de unge med et indtag af tramadol i deres blandingsmisbrug var cannabis deres primære stof. Derudover viste resultaterne en signifikant risiko for tobaksrygning, kokainmisbrug, brug amfetamin samt benzodiazepiner hos de unge tramadol-brugere. Tramadol-brugerne var kendetegnet ved, at de oftere havde kontakt med det juridiske system men ikke med psykiatrien. Desuden havde de typisk en eller to ikke-skandinaviske forældre (ibid.). Den svenske undersøgelse viser dermed et mønster ved unge behandlingssøgende stofbrugere, hvor unge som bruger tramadol er i signifikant øget risiko for at bruge andre illegale rusmidler og kommer oftere i kontakt med det juridiske system i en eller anden form (Holmsted, et al., 2020). Dette medvirker til relevansen af at gøre opioidbrug til genstand for yderligere undersøgelse i både rusmiddel- og kriminologisk regi.

Opioidsituationen i Danmark

Sundhedsstyrelsen har udgivet en rapportserie på fem dele med titlen *Narkotikasituationen i Danmark*. I delrapport 1: *Udbredelsen af illegale stoffer i befolkningen og blandt unge*, ses der som resultat af en befolkningsundersøgelse, at det primært er et ungdomsfænomen at eksperimentere med stoffer, hvilket peaker i alderen 16-19 år (2020, s. 2). Betragter man perioden fra 2000 til nu, er udbredelsen af stoffer blandt den voksne befolkning til dels stabil (ibid.). I delrapport 2 *Skøn over antallet af stofbrugere med et højrisikoforbrug* fremgår skønnene som præsenteret i nedenstående tabel 2. Højrisikoforbrug defineres af Sundhedsstyrelsen og Det

Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikabrug, som værende, rusmiddel indtag i 20 dage eller derover i løbet af den seneste måned (Sundhedsstyrelsen, 2019).

TABEL 2 SKØN OVER ANTALLET STOFBRUGERE MED ET HØJRIKOFORBRUG, 2016 (Sundhedsstyrelsen, 2019)

	Observeret	Skønnet antal personer	Sikkerheds-interval	Procentdel observeret
Højrisikobrugere af opioider	7.908	20.412	14.0884-34.011	39%
Højrisikobrugere af opioider samt andre illegale stoffer bortset fra hash	13.036	51.830	39.143-67.107	25%

Som det fremgår af tabel 1, skønnes der at være 20.412 højrisikobrugere af opioider i Danmark. Det samlede antal af højrisikoforbrugere af opioider samt andre illegale stoffer, med undtagelse af hash, skønnes at være lige godt 52.000. Det samlede skøn over stofbrugere med højrisikoforbrug medtages opioidbrugere, brugere af centralstimulerende stoffer som hovedstof samt personer med et blandingsforbrug (sundhedsstyrelsen, 2019, s.4).

TABEL 3 Antallet indskrevet i stofmisbrugsbehandling angivet i procent i 2016 og 2021 (Sundhedsstyrelsen, 2022)

	2016		2021	
	18-24-årige (%)	Alle indskrevet i behandling (%)	18-24-årige (%)	Alle indskrevet i behandling (%)
Heroin	1	6	1	4
Andre opioider	3	4	4	5

Tabel 2 afspejler delrapport 3 *Stofmisbrugsbehandling- efterspørgsel og tilgængelighed*, som viser, at 13% af dem, som modtog stofmisbrugsbehandling i 2021, havde opioider som deres primære misbrug. Dette er det samme niveau som i 2020. I 2019 var niveauet også knap det samme med 12%

(2022, s.2). Derudover fremgår det af delrapporten, at ud af de 5 % som i 2021 var indskrevet i stofmisbrugsbehandling med opioider, var de 4% 18-24-årige (Sundhedstyrrelsen, 2020, s. 8).

Kapitel 2

Formål & problemformulering

Problemafgrænsning

For nuværende findes et begrænset antal undersøgelser af unges brug og/eller misbrug af opioider. Der er dog flere undersøgelser undervejs ved påbegyndelsen af denne undersøgelse. Det Kriminologiske Observatorium og Center for Forebyggelse og Folkesundhed ved Københavns universitet vil i samarbejde med Københavns kommune påbegynde en målgruppeanalyse med det formål at starte en forebyggende indsats mod unges illegale forbrug af opioider (Center for Global Kriminologi, 2024). Ligeledes er Center for Rusmiddelforskning ved Aarhus Universitet i gang med en kortlægning af unges brug af opioider i Danmark med fokus på vejene ind og ud af brugen af opioider med afsæt i både unges og fagprofessionelles erfaringer (Center for Rusmiddelforskning, Aarhus universitet, 2024). Uagtet den begrænsede viden om danske unges forbrug af opioider, blev emnet massivt dækket i massemedierne i efteråret 2023. Flere af landets politikere har involveret sig i debatten efter P3 dokumentaren "Helt væk på piller" på DRTV, som fik politikere til at kræve, at der blev kigget på lovgivningen. Justitsministeren har oplyst, at der udarbejdes et lovudspil, som kan resultere i forebyggelsesstrategier, lovforslag eller stramninger af gældende lov forinden, at unges brug af opioider er tilstrækkelig undersøgt og afdækket. Dette kan betyde at regeringen vedtager lovændringer eller vedtager nye love uden at de har den ønskede effekt på det illegale salg, hvor loven i værste tilfælde straffer forkert og belaster det danske retssystem, men uden nedgang i det illegale opioid-marked. Desuden kan forebyggelsesstrategier og kampagner i medierne uden emnet er tilstrækkeligt kvantitativ- og kvalitativt undersøgt i en dansk kontekst, kan skabe misinformation til og om de unge. Denne misinformation kan have betydning for de unges vilkår og trivsel. Dette leder til en overvejende bekymring om, hvorvidt regeringens udspil og den almene bekymring for de danske unge opstår som en konsekvens af diskursen om danske unges

brug af illegale opioider og ikke om hvorvidt det er et stigende problem, men derimod et socialt problem som er konstrueret ved hjælp af den diskursive fremstilling i de nationale nyhedsmedier.

Formål med dette speciale

Nærværende speciale har til formål at belyse, hvilken diskursiv forståelse af danske unges brug af illegale opioider, som konstrueres i nationale nyhedsmedier, og hvilke forventelige konsekvenser dette kan medføre. Undersøgelsen skal bidrage til forståelse af massemediernes magt over diskurserne, og hvilke konsekvenser dette kan have for de unge. Undersøgelsen vil bidrage til en nuancering af debatten om unges brug af opioider.

Problemformulering

Ovenstående problemfelt og gennemgang af den begrænset litteratur på området har ført til følgende problemformulering:

Hvilke diskursive forståelser af danske unges brug af illegale opioider ses i de nationale nyhedsmedier, og hvilke forventelige konsekvenser har det?

Forforståelser

Forud for specialets udarbejdelse havde jeg kendskab til emnet, hvorfor jeg i dette afsnit vil rette opmærksomhed mod, at dette kan have betydning for specialets udarbejdelse. Forforståelsen er opstået qua mit tidligere virke som rusmiddelkonsulent og myndighedsrådgiver for dobbeltdiagnosticerede, som er personer med både psykiatriske- og rusmiddelproblematikker. Derudover beskæftigede jeg mig med området forskningspraktik. Mine observationer i forskningspraktikken gjorde mig opmærksom på, at der var et videnshul på området, samtidig med at der fortsat dukkede flere fortællinger op om de unges anvendelse af illegale rusmidler i medierne. Dette resulterede i en forforståelse af problemfeltet, af at det egentlige omfang af unges brug af illegale opioider og mediernes fremstilling ikke synes enstemmigt eller proportionelt.

Denne forforståelse har særligt, gennem specialets problemfelt og teorivalg, været et opmærksomhedspunkt ift. potentiel en bias, hvorfor jeg som forsker har haft fokus at redegøre grundigt for specialets videnskabsteoretiske position og problemformulering, for at mindske forforståelsens indvirkning på de litteraturmæssige og teoretisk valg.

Kapitel 3

Undersøgelsesdesign

I følgende kapitel vil specialets undersøgelsesdesign blive præsenteret. Først vil specialets videnskabsteoretiske afsæt i form af, socialkonstruktionismen, blive introduceret. Hvorefter metodologien, empirien, validering og forskningsetikken vil blive gennemgået. Der vil løbende i hvert afsnit blive redegjort for de metodiske overvejelser, som danner grundlag for specialets undersøgelsesdesign.

Videnskabsteori

Specialets videnskabsteoretiske afsæt er socialkonstruktionismen, som vil fungere rammesættende for specialets undersøgelsesdesign, teoretiske tilgang og analysestrategien.

Socialkonstruktionismen har tre grundlæggende måder, hvor på viden anskues. Den første er at mennesker skaber viden og betydninger gennem sociale og kulturelle processer, som resultat af mennesker er sociale væsner, som er formet af de kulturelle- og samfundsmæssige forhold, de indgår i. Dermed skal hver ytring eller gerning betragtes som en social erklæring om hvilke handlinger og forestillinger, der findes rigtige (Nanna Koch Hansen, 2015).

Den anden er, at menneskets forestillinger om verden er ikke objektivt sande. Virkeligheden skabes for mennesket gennem social kommunikation og handleformer, som mennesket erkender sig selv og verden ud fra. Viden produceres derfor i de sociale og kulturelle sammenhænge mennesket indgår i, og har indvirkning på måden, mennesket forstå verden. Socialkonstruktionismen har derfor en kritisk tilgang til konventionelle og selvfulgelige måder at forstå og handle på (Nanna Koch Hansen, 2015).

Den tredje er anskuelse er, at menneskets forestilling om sandheden og viden har betydning for, hvordan mennesker handler. Måden menneskers måde at tale og handle i verden på medvirker til at konstruere den sociale virkelighed, således det understøtter eller udfordrer givne sociale relationer og magtforhold. Menneskets tale om og handlen i verden på, har derfor altid sociale konsekvenser (Nanna Koch Hansen, 2015).

Metodologi

En undersøgelse, som har en problemformulering, der har et formål med at undersøge tekster og sprog, har metodisk flere valgmuligheder, hvilket også var tilfældet ved udarbejdelsen af nærværende speciale. De metodiske overvejelser forud for problembearbejdningen gik på dokumentanalyse og diskursanalyse, da specialet undersøger skrevne nyhedsmedier i analysen. Overvejelserne om hvilken metodologi, der vil egne sig bedst til at belyse den viden, som specialet har til formål at producere inden for specialets videnskabsteoretiske position, ledte til diskursanalyse. Diskursanalysen er en samfundsvidenskabelig disciplin med antagelse om, at meninger og/eller betydninger af forskellige fænomener er konstrueret af diskurser, gør sproget (både det talte og skrevne sprog), til et medium til handling og funktion. Sproget er derved med til at formidle virkeligheden omkring mennesket og dets tankeverden (Nedergaard, 2015, s.62). Dette ses foreneligt med både specialets videnskabsteoretiske position og problemformuleringens fokus på diskursens konstruering af opfattelsen af unges anvendelse af illegale opioider, men også problemformuleringens andet fokus på hvilke konsekvenser dette kan forventes at have.

Det diskursanalytiske felt er en række tilgange bestående af tværgående forskningsmetoder af kultur, samfund og kommunikation. De forskellige tilgange i det diskursanalytiske felt er i udgangspunkt enige om følgende: "En diskurs er en bestemt måde at tale om og forstå verden (eller et udsnit af verden) på." (Jørgensen & Phillips, 1999, s. 9). Det diskursanalytiske felt er spredt ud på et spektrum af tilgange, som bevæger sig fra diskurspsykologi, der fokuserer på hverdagens diskurser. Til diskursteori, som sigter mod forståelse af det sociale som en diskursiv konstruktion (Jørgensen & Phillips, 1999, s 30-34). Mellem disse to ender af det diskursanalytiske felt er kritisk diskursanalyse. Kritisk diskursanalyse er relevant da viden og erkendelse, ifølge socialkonstruktionismen, dannes ved en kritisk tilgang til allerede eksisterende måder at anskue verden på, samt forudsætter at sproget tillægges evnen til at kunne konstruere denne verden og virkeligheden.

Kritisk diskursanalyse

Kritisk diskursanalyse som metode anvendes til at undersøge sammenhængen mellem diskurser og sociale samt kulturelle udviklinger i forskellige sociale sammenhænge (Jørgensen & Phillips, 1999, s. 72.). Kritisk diskursanalyse er bred og uden en universel enighed om hvilke tilgange, som tilfalder denne gruppe (ibid.). Der er dog fem træk, som karakteriserer tilgangene i kritisk diskursanalyse (Jørgensen & Phillips, 1999, s. 73-76):

- Der er en dimension af det lingvistiske-diskursive i sociale og kulturelle fænomener og forhandlingsprocesser i det senmoderne samfund.
- Diskurser er en måde, hvorpå den sociale verden konstitueres, samt er konstitueret af den sociale verden.
- Lingvistiske tekstanalyser skal udarbejdes empirisk i den sociale sammenhæng.
- Diskurser har ideologiske effekter, og kritisk diskursanalyse har til formål at afsløre diskursens opretholdelse af ulige magtforhold.
- Kritisk forskning, som er politisk engageret i social forandring.

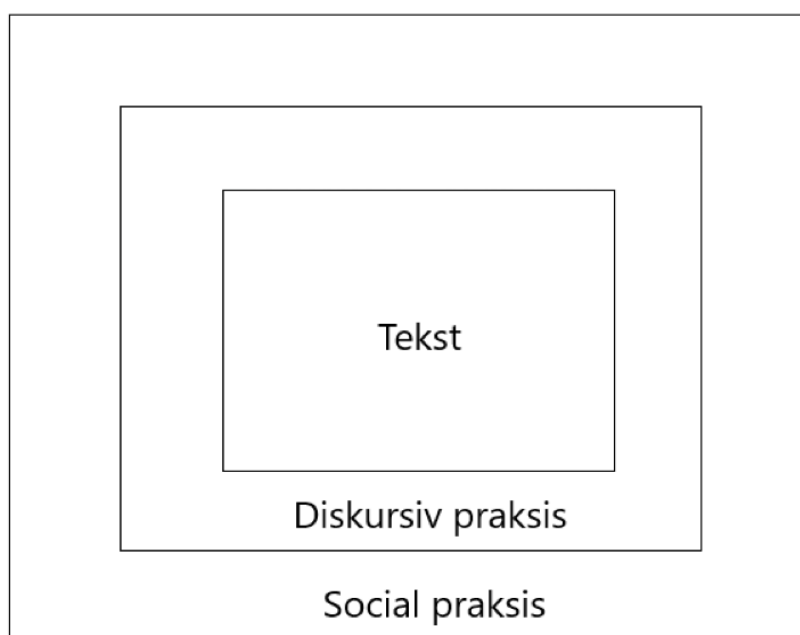
Tilgangen til specialet vil være Norman Faircloughs kritisk diskursteori, da den inddrager både sprogbrug samt det sociale og kulturelle aspekt og forandringsprocesser (Jørgensen & Phillips, 1999, s. 72). Fairclough anvender begrebet diskurs som værende sprogbrug, der er en form for social praksis. Han implicerer først, at diskurs er en måde, hvorpå mennesker kan handle på, i forhold til hinanden og verdenen, samt en måde, hvor mennesket kan repræsentere verdenen på. Fairclough påpeger, at diskurser er en social praksis, der bidrager til at reproducere og forandre identiteter, viden og sociale relationer, herunder magtrelationer. Samtidig med at diskurserne præges af andre sociale praksisser og strukturer (Jørgensen & Phillips, 1999, s. 77). Derved er der et dialektisk forhold mellem diskurser og andre sociale aspekter, hvilket er relevant for afdækningen af den diskursive forståelse af unges brug af illegale opioider og de forventelige konsekvenser heraf. Fairclough definerer sociale strukturer som værende sociale relationer i samfundet som helhed, men også i bestemte institutioner, og den indeholder både diskursive og ikke-diskursive elementer (ibid.).

Tredimensionelle model

Diskurser bidrager til konstruktionen af sociale identiteter, sociale relationer og videns- og betydningssystemer. Ved analyse af diskurser skal der fokuseres på to dimensioner, som er henholdsvis den kommunikative begivenhed, som forstås ved tilfældet af sprogbrugen, såsom interviews, nyhedsartikler, politiske taler, film etc. Samt diskursordnen, der defineres som summen af diskurstyper, der anvendes i en social institution eller et socialt domæne (Jørgensen & Phillips, 1999, s. 79-80). Diskurstyper består af diskurser og genre, hvortil der med genre forstås som et sprogbrug, der konstruerer og forbindes med en bestemt social praksis, såsom nyhedsgenre og reklamegenre (Jørgensen & Phillips, 1999, s.80).

Diskursordener har forskellige diskursive praksisser, hvor tale og skrift produceres og konsumeres. Derved kan det anskues således, at ved en diskursiv praksis, som er produktion og konsumtion af tale og skrift, anvendes diskurstyper på bestemte måder (ibid.).

En kommunikativ begivenhed har tre dimensioner. Tekst, som defineres som sproglige- og visuelle billeder, skrift og tale. Diskursiv praksis, hvortil produktion og konsumtion af tekster indgår, og social praksis (ibid.). Modellen kan illustreres som nedenstående:

Kilde: Jørgensen & Phillips, 1999

Modellen er en analytisk ramme for empirisk forskning i kommunikation og samfund indenfor kritisk diskursanalyse. Hver af de tre dimensioner skal inddrages i diskursanalysen af den kommunikative begivenhed. Dette gøres ved først at se på tekstens egenskaber, som er den beskrivende del af

modellen. Herefter kommer den diskursive praksis, som er analytisk og fortolkende del af produktions- og konsumptionsprocessernes forbindelse til teksten. Slutteligt kommer den sociale praksis, som den kommunikative begivenhed er en del af (Jørgensen og Philips, 1999, s.80-81. Denne anses som værende fortolkende del af modellen. Modellen uddybes yderligere i specialets teoriafsnittet.

Empiri

Specialets empiri er givet ved problemformuleringen, som omtaler nationale nyheder. Empirien afgrænses til udelukkende skrevne nyhedsartikler, da dette vil give en sammenlignelig udformning af teksten. Empirien vil være nationale nyhedsartikler grundet specialet omhandler deres indvirkning på diskursen om unges anvendelse af illegale opioider. Hvoraf lokale nyhedsmediers artikler ikke vil indgå, da det vurderes for omfattende at differentiere mellem de lokale diskurser for at kunne belyse den nationale diskurs.

For at fremskaffe artiklerne er der gjort brug af infomedia.dk, som er en digital platform, der tilbyder mediearkiv, -overvågning, -indsigt og digitale platforme til håndtering af sociale medier (Infomedia, 2024). På infomedia er der benyttet søgekriterier, som udelukkende søgte på nationale nyhedsmedier, som matchede specialets afgrænsning. Der er fremsøgt på perioden januar 2019 til december 2023 for at få empiri, som kan repræsentere en eventuel udvikling af diskursen over tid. År 2019 blev inkluderet i empirien for at inddrage et år forinden covid-19 ramte Danmark, med overvejelse på mængden af nationale nyheder i 2020, som ikke omhandlede covid-19 eller covid-19 relaterede emner. Grundet en opsejling i medierne under specialet er to artikler fra 2024 blevet inkluderet efter den oprindelige empirisøgning for at få empiri med, som spejler diskursen den under specialets problembearbejdelse. Samt grundet publiceringen af rapporten *Sundhedsfaglig vurdering af skadevirkning og farlighed af euforiserende stoffer* (Institut for Retsmedicin, Aarhus Universitet; Retsmedicinsk Institut, Odense Universitet; Retsmedicinsk Institut, Københavns Universitet, 2023) blev offentliggjort. Søgeordene på infomedia bestod af "unge og opioider", "bekymring og opioider" samt "stigning i brug af opioider".

De udvalgte artikler

Efter gennemlæsning af mere end 100 artikler, vurderes det at 76 af disse artikler levede op til empirikriterierne (bilag 1). Der er udvalgt ni artikler, som er publiceret over årene 2019-2024. Der er ingen relevante artikler fra 2020, da der ikke er nationale nyhedsartikler som opfyldte empirikriterierne gennem søgeprocessen (ibid.). Dette kan også skyldes at min empirisøgning har været for snæver. Jeg har haft anvendt ordet opioider i stedet for opiater, samt at jeg ikke har haft anvendt søgeord som teenager og lignende synonymmer. Ved et kig på lokale nyhedsmedier var der flere nyhedsartikler i 2020 omhandlende unges brug af opioider i Midtjylland og enkelte på Fyn. Dette kan skyldes, at unges brug af opioider ikke var anset som et relevant nyhedsemne på nationalt plan i 2020, men anset som en 'nichedrug. En anden overvejelse har været hvorvidt covid-19- og covid-19-relaterede emner har haft større nyhedsværdi. De udvalgte artikler er fra forskellige nationale nyhedsmedier. Kendte medier som Politiken og Jyllands-Posten, men også fra en mindre netavis. Desuden indgår flere artikler fra DR-nyheder, som i 2023 har en kampagne omhandlende unges brug af opioider.

Validering

Kvaliteten af den viden som den diskursanalytiske metode procederer, er op til læserens selv at foretage en intern og immanent kritisk vurdering af (Phillips, 2020, s. 402). Læseren skal foretage vurderingen med afsæt i undersøgelsens sammenhæng mellem præmisserne, teorierne og metoderne. For at læseren kan foretage en immanent kritik, kræver det, at forskningsprocessen er gjort gennemsigtig for læseren. Gennemsigtigheden opstår ved, at specialet er eksplicit i sit undersøgelsesdesign, metode-, empiri- og teorivalg samt samspillet mellem disse (Ibid.). Det er en forudsætning, at gennemsigtighedsprincippet opfyldes for at kunne evaluere den akademiske viden ud fra de sandhedskriterier, som findes i den socialkonstruktionistiske videnskab (Phillips, 2020, s. 402). For at opfylde gennemsigtighedsprincippet er specialet problemfelt og problemformulering blevet gennemgået. Ydermere er de metodiske og empiriske valg blevet truffet uddybet og begrundet i specialets undersøgelsesdesign. Specialets analysedesign og teoretiske valg vil endvidere blive ekspliciteret i deres dertilhørende afsnit. For at sikre sammenhængen mellem præmisserne, teorierne og metoden i specialet er de alle valgt ud fra et socialkonstruktionistisk perspektiv, som danner rammen for specialets viden forståelse.

Forskningsetik

Før, under og efter udarbejdelsen af en undersøgelse bør forskningsetiske overvejelser tages i betragtning. Med afsæt i mikroetiske og makroetiske forskningskonsekvenser i forskningsprocessens stadier (Brinkmann, 2020, s. 593-595), vil nedenstående gennemgå de forskningsetiske overvejelser, som har været til stede under udarbejdelsen af specialet.

De mikroetiske forskningskonsekvenser som har været aktuelle at overveje, har været sikringen af de politikere hvis udsagn inkluderes i det empiriske materiale. Dette ville sikres i form af at sløre deres identitet og politiske tilhørsforhold via en pseudonymisering. Dette har jeg valgt ikke at gøre, da empirien er taget ud fra nationale medier, som er offentligt tilgængeligt og delt af politikerne selv, og derved vurderes det ikke aktuelt at ændre eller sløre identitet (Brinkmann, 2020, s. 593). De makroetiske overvejelser ved denne undersøgelse har været, hvorvidt undersøgelsen har set sig gavnligt eller skadeligt i samfundet (ibid.). Det vurderes ikke, at undersøgelsen har en direkte skadelig eller negativ effekt for nogle, men at undersøgelsen kan bidrage til en mere nuanceret debat om unge og opioider, men også om diskursers effekt på magthaverne og hvordan de kan have konsekvenser i form af social kontrol, eksempelvis nye love. Ud fra et makroetisk perspektiv, kan der argumenteres for, at der ses en rimelighed i, at den kritiske diskursanalyse kan belyse, hvilken diskurs der fremsættes af henholdsvis regerings- og oppositionspolitikere.

Kapitel 4

Teori og analysestrategi

I dette kapitel vil jeg præsentere det teoretiske grundlag for problembearbejdelsen i dette speciale samt analysestrategien.

Udvælgelse af teori

I følgende afsnit præsenteres specialets teoretiske afsæt. Valget af teori er foretaget ud fra den analytiske induktion (Boolsen, 2020, s. 310). Dette skal forstås således, at den teoretiske retning var givet ved min forforståelse, ledte til teorier omhandlende disproportionalitet og problemfokusering.

Dette ledte til flere overvejelser for specialet, hvor af de nævneværdige må være *What's the problem represented to be* af Carol Bacchi og *moralsk panik*. Førstnævnte teori blev hurtigt afvist, da denne synes mere anvendelig, hvis problemfeltet og specialets problemformulering havde til formål, at undersøge det bagvedliggende for problemforståelse af unges anvendelse af illegale opioider, hvilket ikke er tilfældet. Moralsk panik fandt jeg dog fortsat relevant under udarbejdelsen af problemfeltet. Særligt Stanley Cohens *moralske panik* teori (1987) havde flere relevante elementer i forhold til mine observationer forinden specialets udarbejdelse. Særligt havde disproportionaliteten mellem massemediernes fremstilling og SSP-samrådets rapportens resultat i samspil med min tidligere beskrevet forforståelse ledt til det teoretiske fokus. Med udarbejdelsen af specialets problemformulering og påbegyndelsen af indsamling af det empiriske materiale fandt jeg ikke moralsk panik teoretisk kompatibel med undersøgelsen. Ved udarbejdelsen af undersøgelsesdesignet tilvalgte kritisk diskursanalyse som metodologi, blev Norman Faircloughs teori også relevant som teoretisk afsæt for specialet (Jørgensen & Philip, 1999, s.76-79). Dette for først og fremmest at sikre en metodisk og teoretisk sammenhæng i undersøgelsen. For det andet grundet specialets formål om at belyse den diskursive forståelse om de unges brug af illegale opioider. Faircloughs teori kan dog ikke stå alene i diskursanalysen, for at forstå den sociale praksis artikler udspiller sig i bør en sociologisk teori indgå. Med denne teoretiske præmis og socialkonstruktionismen som rammesætning blev de teoretiske overvejelser ledt over på Malcolm Spector og John Kitsuses claims-making teori, som beskriver konstruktionen af sociale problemer i et samfund (1977). Denne teori blev tilvalgt til fordel for moralsk panik ved indsamling af empirien, da empirien flere gange omtalte unges opioidbrug, som en bekymring. Desuden blev jeg ledt i den retning grundet mine egne refleksioner ud fra læsningen af litteraturen på området sammenholdt med nyhedsartiklernes indhold, der lod til at kredse om, hvorvidt der er tale om et socialt problem, når det kommer til danske unges opioidbrug.

Ydermere vil den andel af specialets problemformulering, som omhandler forventelige konsekvenser ved denne diskursforståelse, være en teoretisk diskussion med afsæt i Erving Goffmans teori om stigma (2009). Goffmans teori er valgt efter udarbejdelsen af den kritiske diskursanalyse, da det vurderes, at teorien skulle gå i tråd med ikke blot specialets socialkonstruktivistiske position, men også resultatet af diskursanalysen.

I ovenstående er specialets teoretiske overvejelser og argumenterne for de teoretiske valg blevet belyst. I nedenstående gennemgås de valgte teorier. Først Malcolm Spector og John Kitsuses model

for konstruktionen af et socialt problem, kaldet claimssss-making teorien (1977), hvor Donileen R. Losekes "How to Successfully Construct a Social Problem" (2011) inddrages i gennemgangen af claimssss-making strategier. Herefter Norman Faircloughs kritiske diskursteori og slutligt Erving Goffmans stigmatteori (2009), som inddrages i specialets teoretiske diskussion.

Claims-making teori

Konstruktionen af et socialt problem og dets udvikling kan belyses ud fra Malcolm Spector og John Kitsuses model for konstruktionen af sociale problemer kaldet claims-making teori. Spector og Kitsuses sociologiske perspektiv på tilblivelsen af sociale problemer omfatter både argumenter for de objektive- og de subjektive forhold for konstruktionen af sociale problemer (Spector & Kitsuse, 1977). De objektive forhold defineres ved personer eller forhold, som kan ses, såsom alder, etnicitet og biologiske køn. De objektive forhold anvendes til beskrivelsen og defineringen af menneskene, som er en del af det sociale problem. Der, hvor Sectors og Kitsuses teori om sociale problemer adskiller sig i sociologien, er ved deres inddragelse og forklaring af de subjektive forhold i konstrueringen af de sociale problemer. Spector og Kitsuse argumenterer for i deres claims-making teori, at sociale problemer er, hvad mennesker gør dem til (Spector & Kitsuse, 1977, s.73). De mener, at et socialt problem opstår, som en aktivitet, en claims-making aktivitet, anser sociale problemers eksistens som værende en udviklingsproces, hvor individer eller grupper i samfundet italesætter og definerer en påstået tilstand som et socialt problem (Spector & Kitsuse, 1977, s.76). De sociale problemer i claims-making teorien er defineret efter en gruppe menneskers påstande, men tager ikke stilling til, hvorvidt disse påstande er sandfærdige. Denne logik tager afsæt i den socialkonstruktionistiske tankegang om, at virkeligheden er præget og formet af menneskers erkendelser. Dette betyder ligeledes, at et socialt problem kun er eksisterende, hvis en gruppe mennesker erkender en problematisk tilstand.

Claims-making teoriens fire faser til konstruktionen af et socialt problem præsenteres i nedenstående afsnit. Specialet beskæftiger sig primært med de to første faser, da disse to faser er aktuelle i problembearbejdelsen i speciale, grundet at claims om unges brug af illegale opioider er en problematisk tilstand, ved specialets udarbejdelse endnu ikke er gennemgået alle fire faser af claims-making processen, men blot de to første faser.

Fase 1

Første fase af claims-making teorien har fokus på at skabe opmærksomhed på et claims om påståede problematiske tilstande i samfundet, således tilstanden kan erkendes som værende et socialt problem (Spector & Kitsuse, 1977, s. 143).

Fasen opstår, ifølge Spector og Kitsuse, når et individ eller grupper af mennesker, også kaldet claims-making grupper, påstår tilstedeværelsen af problematiske situationer, tilstande eller adfærd, som de forsøger at skabe opmærksomhed om, for at afhjælpe (1977, 143). Situationen, tilstanden eller adfærden, der forsøges at skabe opmærksomhed på, skal fremstå enten skadelige, stødende eller på anden måde uønskelige (Spector & Kitsuse, 1977, s. 43). Opmærksomhed har til fordel at skabe offentlig debat eller politisk fokus på problemet. Første fase af claims-making processen omhandler den formative fase af sociale problemer. Her er der fokus på det mest kritiske aspekt som er, de måder hvorpå der rejses påstande (herefter kaldet: claims), hvilke strategier claims-making grupperne anvender i udtrykket af disse claimss, samt hvilke måder grupperne skaber omtale af deres claims (ibid.). Selvom enhver form for claims kan danne grundlaget for et socialt problem, så er det dog langt fra de fleste claims, der ender som et socialt problem. Det er kun de claims, som bliver anerkendt som problematiske og dermed tiltag, der ender ud med at have konstrueret et socialt problem (ibid.). For at et claims anerkendes som et socialt problem, er der ifølge Spector og Kitsuse tre ting, som gør sig gældende: claims-making gruppens magt, arten af claims, samt hvilke strategier og mekanismer der anvendes i rejsningen af claims (1977, s. 143).

claims-making gruppens magt er givet ved gruppens evne til at være en vigtig del i claims-making processen, hvilket vil ses ved de claims, som gruppen rejser samt andres reaktion på gruppens claims. Nogle claims-making grupper formår at anvende denne magt, mens andre grupper må betragtes som ineffektive eller ude af stand til at anvende den magt, som de mener at have (Spector & Kitsuse, 1977, s. 143-144). Dertil kommer måden hvorpå claims-making gruppen udtrykker og oplever deres utilfredshed med de problematiske tilstande. Utilfredsheden kan udtrykkes og opleves forskelligt. Dette kan skyldes, at claims-making gruppen ikke er bekendt med, hvem der forårsager eller er ansvarlige for den påståede tilstand. Det kan også skyldes, at gruppen har en meget tydelig oplevelse af, hvad eller hvem der forårsager eller er ansvarlig for den påståede tilstand. Endvidere kan gruppen også være uden anelse om, hvorledes tilstand kan afhjælpes. Eller

gruppen kan have et klart forslag til ændringer og reformer for forandringer, som skal afhjælpe problematiske tilstande (Spector & Kitsuse, 1977, s. 144). Hvilke af disse oplevelser som gruppen har vil påvirke, hvordan claims-making gruppens claims vil blive konstrueret og måden hvorpå de vil blive udtrykt (ibid.).

Nogle claims-making grupper hjælpes af specialister, såsom organisationer, i at udvikle og udtrykke deres claims. Dette kan være fordelagtigt for gruppen at indgå i denne koalition, men det kan også betyde, at gruppen skal gå på kompromis, da gruppen kan risikere at indgå i andre gruppers sager, som i begrænset omfang har gruppens interesse (Spector & Kitsuse, 1977, s. 145).

Claims-making gruppens claims er afhængig af en strategi for en succesfuld udvikling. I Donileen R. Losekes "How to Successfully Construct a Social Problem" belyses forskellige strategier for at skabe opmærksomhed omkring et claims (2011). Det er afgørende hvilket indhold og form claims har, hvis claims-making gruppen vil øge muligheden for konstruktionen af et socialt problem. Loseke beskriver to strategier, hvor claims-making gruppen kan danne nye claims ved at anvende tidligere claims succesfulde processer. Den ene strategi er piggybacking, hvor den nye problematik konstrueres i forlængelse af et andet problem. Den anden strategi er domain expansion, hvor et tidligere socialt problem udvides (Loseke, 2011, s. 307-308).

De mennesker, som skal overbevises om, at gruppens claims bør betragtes som et socialt problem er mere interesseret i at høre om de individer, som de problematiske tilstande har konsekvenser for, end i at høre om de sociale årsager til tilstandene (Loseke, 2011, 308). Derved vil en claims-making gruppe, der ønsker at konstruere sociale årsager som problematiske, opleve at mange af de mennesker, de ønsker at overbevise, er mere interesseret i at høre om karakteristikken af de individer, der forårsager den påståede problematiske tilstand, end i hvordan sociale årsager muliggør, at de kan finde sted (Loseke, 2011, 308). Loseke gør opmærksom på, at det for claims-making gruppen er vigtigt at overbevise andre om, at den påståede tilstand er almen udbredt. Hun pointerer, at i forsøget på at konstruere det sociale problem er et øget antal ofre en fordel, da det øger villigheden til at se tilstanden som et socialt problem. Dog kan gruppen ikke overdrive antagelsen af ofre, så det går imod almen viden og fornuft hos dem, som skal vurdere tilstanden (Loseke, 2011, s. 308-310). Et socialt problem konstrueres også af sprogbrugen, som bruges i claims. Stærke ord som krise og

epidemi bruges tit, ligeledes er fokuset typisk på de mest katastrofale konsekvenser ved den påståede tilstand (Loseke, 2011, 310-311). En anden vigtig strategi er personliggørelse af problemet. Mange mennesker vil ikke blot vide antallet af ofre for den påståede tilstand. De vil også vide, hvordan konsekvenserne af tilstanden påvirker ofrene. Loseke pointerer, at mennesker oftest dømmer claims ud fra både logiske grundlag med afsæt i videnskabelige forklaringer og dokumentation, samt ud fra følelser, der kommer af detaljer, som findes i menneskers personlige beretninger (2011, s. 311-312).

Et effektivt claims nødt til at være simpelt beskrevet. Derfor bør claims-making gruppen undlade kompleksitet i den påståede tilstand og blot fokusere på beskrivelsen af karakteristiske forhold og kendetegn ved tilstanden (Loseke, 2011, s. 313). Loseke påstår i den forbindelse, at fremhævelsen af kendetegn ved ofre og skurke er typisk i de mest effektive claims (ibid.). Loseke beskriver tre måder at konstruere skurke på, hvoraf den første måde fokuserer på konsekvenser og skader, som skurken har påført ofret. Konsekvenserne eller skaderne skal være så ekstreme, at det vækker en betydelig vrede hos andre. Skurken skal derved konstrueres så ekstrem, at skurken defineres som ondskab (Loseke, 2011, s. 314). En anden måde er at konstruere skurken på er i kontrast til førnævnte, da skurken i stedet konstrueres uden et had til skurken, med derimod konstrueres som en skurk, der ikke selv er skyld i sin rolle og er en som andre føler sympati for (ibid.). Den tredje måde at konstruere en skurk på er, ifølge Loseke, ved at undgå klassificering af skurken. Det betyder, at der ikke gives kendetegn ved skurken eller beskrivelser af skurkens egenskaber, hvorfor kan skurken være hvem som helst (ibid.).

Konstruktionen af claims for claim-making grupper må betragtes som en kompleks proces, hvis et claims effektivt skal konstrueres til socialt problem. Med Losekes strategier fokuseres der indholdet og omfanget af en claims-makig gruppes claims, men for at anvendelsen skal findes succesfuld, bør gruppen kunne identificere de som skulle behandle deres claims, ellers vil gruppens claims risikere ikke at skabe resultater eller endda skabe forkerte resultater (Spector & Kitsuse, 1977, s. 145).

Foruden ovenstående claims-making strategier, er det også muligt, at en claims-making gruppe anvender en strategi, hvor gruppen dokumenterer deres claims for at overbevise om, at den påståede problematiske tilstand bør erkendes som værende et socialt problem. Hvis en claims-making gruppe skal dokumentere deres claims, eller dokumentere beviser som modsiger beviser

imod deres claims, er det ikke altid nok blot at henvise til en inddraget person eller litteraturen på området. Gruppen skal i nogle tilfælde finde nogle, der kan udtale sig om gruppens claims, men som ikke på forhånd er involveret i det (Spector & Kitsuse, 1977, s. 146-147). Den sidste del af første fase, som her redegøres for, er claims-making gruppens afhængighed af andres reageren på gruppens claims om en problematisk tilstand i samfundet. Dette kan skabe reaktioner fra andre claims-making grupper i samfundet, som ikke har en interesse i at de påståede tilstande ændres. Dette kan resultere i, at disse grupper laver deres eget claims imod claims-making gruppen, hvilket kan resultere i en konflikt mellem grupperne, som kan øge offentlig opmærksomhed på de påståede tilstande (Spector & Kitsuse, 1977, s. 148). Den første fase i konstruktionen af et socialt problem har ikke tidsbestemmelse, da det både kan være en hurtig eller en langsommelig fase. Konstruktionen kan også ende med, at det sociale problem ikke forårsager yderligere tiltag og opmærksomheden omkring problemet blot forsvinder igen (ibid.).

Fase 2

Ifølge Spector og Kitsuse indtræffer anden fase af claims-making processen, når claims-making gruppens claims reageres på af offentlige organisationer, institutioner eller ministerier (1977, s. 148-149). Denne fase indebærer anerkendelse fra en officiel og indflydelsesrig institution, hvilket vil betyde en anerkendelse af claims-making gruppen og deres claims. Anerkendelsen kan have forskellige afsæt. Den kan blandt andet opstå af, at gruppen har påført pres på en instans via kampagner i massemedierne, konfrontationer eller trusler. Presset kan også have et økonomisk afsæt, som skyldes boykots, trusler eller gruppens anvendelse af politisk indflydelse. Endvidere kan instansen påtænke en gevinst ved at påtage sig det påståede sociale problem og dermed styring af det (Spector & Kitsuse, 1977, 148-150). Således kan anerkendelsen af gruppens claims gå fra at være passiv til at være et aktivt forsøg på at tage kontrol over den påståede problematiske tilstand eller et forsøg på at regulere eller fjerne tilstanden (ibid.). Hvor første fase i udgangspunktet er uofficielt og gennemført uden sanktioner, er aktiviteterne i denne fase af claims-making processen mere officielle. claims-making gruppens rolle forandres i denne fase, hvor gruppen tidligere har været styrende i processen, vil gruppen nu blot være talsmand for en gruppe, som er betydelig større end den oprindelige claims-making gruppe. Den oprindelige gruppe vil muligvis blive anmodet om deltagelse i offentlige høringer om problemet (ibid.). Ligeledes vil det også være den oprindelige

gruppe, som vil blive anmodet om eventuelt yderligere dokumentation for deres claims og mulige løsningsforslag.

Den offentlige reaktion og anerkendelse kan betyde afslutningen på claims-making gruppens kontrol over deres claims. Dette skyldes først og fremmest, at påstanden om, 'at der ikke bliver gjort noget', vil miste sin kraft i mødet med anerkendelsen. Endvidere vil gruppen potentielt skifte rolle, hvis der etableres en komite eller anden undersøgelse af den påståede problematiske tilstand, hvor gruppen kan få til opgave at skaffe informationer til komiteen eller lignende, som behandlinger tilstanden, på lige fod med, at andre grupper med modsatte oplevelser og påstande kan få denne opgave. Dette kan betyde, at claims-making gruppens kontrol kan reduceres, og gruppen garanteres heller ikke en rolle i forhandlingerne foruden en høring, hvorefter rollen som ekspert i den påståede problematiske tilstand overgår til komiteen (Spector & Kitsuse, 1977, s. 149).

Udover at claims-making gruppen kan miste kontrol over deres claims, kan de også komme til at stå i skyggen af den officielle instans, som anerkender deres claims. Ifølge Spector og Kitsuse kan den officielle instans påtage sig dele af gruppens prestige og dermed også reducere gruppens betydning i den videre claims-making proces (1977, s. 149). Instansen vil i sidste ende kunne overtage claims-making sagen, redefinere den og potentielt gøre den oprindelige claims-making gruppe irrelevant (ibid.). Det kan skabe en demoralisering i den oprindelige gruppe og betyde, at den vil falde fra hinanden. For at det konstruerede sociale problem fortsætter sin eksistens, vil det kræve, at en ny eller eksisterende instans overtager arbejdet med gruppens claims og derved bliver ansvarlig for disse claims. Ifølge Spector og Kitsuse vil sådan en skabelse af instanser til det sociale problem resultere i, at problemet ikke får nemt ved at forsvinde (1977, s. 150).

Anden fase af claims-making processen ender dermed ved, at claims-making gruppens claims overtages af en officiel instans, som finder interesse i at ændre den problematiske tilstand. Det er dog ikke givet, at instansens interesse er i forlængelse af gruppens oprindelige claims (Spector & Kitsuse, 1977, s. 151). Endvidere er det relevant at bemærke, at til trods for at gruppens claims er gået igennem de nævnte to faser, er det stadig en mulighed, at problematikken forsvinder igen (Spector & Kitsuse, 1977, s. 149).

Foruden de gennemgåede første to faser i en claims-making proces er der ifølge Spector og Kitsuse yderligere to faser. Disse to faser gennemgås i nedenstående afsnit, dog ikke så omfattende som de to foregående faser, da de ikke har samme relevans for specialets undersøgelse.

I tredje fase rettes fokus på reaktionen på håndteringen af problemet. De etablerede procedurer for at håndtere problemet vil blive mødt af utilfredshed og resultere i nye påstande og krav fra den første claims-making gruppe eller ofrene. Dette kan medføre genforhandlinger af praksis, procedurerne og de iværksatte foranstaltninger for håndteringen af problematikken eller i nogle tilfælde udmønte sig i etableringen af nye specialiserede institutioner (Spector & Kitsuse, 1977, s.151-153). Denne utilfredshed med systemet kan lede til næste fase, som er den fjerde og sidste fase af teorien. Den opstår, utilfredsheden med systemet, selv efter genforhandlingen af problemet. Claims-maker gruppen eller ofrene for problemet, oplever fortsat at problemet ikke bliver håndteret eller er utilfredse med systemets respons og løsninger på problemet. Derved kan der opstå to alternative løsninger fra gruppen, hvor den ene er, at gruppen selv starter en social eller politisk institution med formålet at skabe radikale ændringer i systemet. Den anden løsning er, at gruppen starter en alternativ institution med begrænset løsninger for dens medlemmer (Spector & Kitsuse, 1977, s. 153-155).

Kritisk diskursanalyse

Norman Faircloughs kritiske diskursanalyse er sammen med den videnskabsteoretiske position være specialets røde tråd gennem undersøgelses- og analysedesignet. Faircloughs kritiske diskursanalyse vil belyses i nedenstående, som en del af specialets teoretiske fundament.

Diskursanalyse er en pakkeløsning, en analysemetode med både metodologisk - og teoretisk grundlag. Den ontologiske og epistemologiske præmis er givet ved sprogets rolle i den sociale konstruktion af verden, der er givet teoretiske modeller, metodologiske retningslinjer for håndteringen af et givent forskningsområde samt teknikker til sproganalysen (Jørgensen & Phillips, 1999, s. 12). I dette afsnit rettes fokus mod den teoretiske del. Dette teoriafsnit beskæftiger sig med den kritiske diskursanalyse med afsæt i Norman Faircloughs teori, som også anvendes i specialets metodologiske afsnit. Faircloughs teori har til formål at belyse- og fungere som analyseredskab i beskrivelsen af samspillet mellem sproget og sociale forandringer. Med Faircloughs baggrund inden

for lingvistik kombinerer hans sprog og social- og samfundsvidenskabelig tænkning (Jørgensen & Phillips, 1999, s. 15).

Diskurs

Diskursbegrebet blev moderniseret 1990'erne og har siden da været flittigt anvendt i diverse debatter, som gjorde ordets betydning uklart (Jørgensen & Phillips, 1999, s. 9). Begrebet diskurs anvendes oftest som en beskrivelse af sprogets strukturer i forskellige mønstre, som er afhængige af det sociale domæne, som sproget anvendes i (ibid.). Derved kan det siges, at en diskursanalyse er en analyse af disse forskellige mønstre.

Diskurs er en måde, hvorpå mennesker agerer i forhold til omverdenen og andre mennesker samt en måde, hvorpå verden også kan repræsenteres (Fairclough N. , 2008, s. 17). Fairclough mener, at diskurser begrænses og formes i sociale strukturer, som mennesker befinder sig i på alle niveauer heraf: sociale klasser og relationer på samfundsniveau, relationer som er bestemt i specifikke institutioner, klassifikationssystemer, samt normer og konventioner af diskursive og ikke-diskursive arter (ibid.). Diskursive begivenheders strukturelle rammer varierer dermed efter det sociale domæne eller den institutionelle ramme, som de skabes og opretholdes i. Således er diskurser socialt konstitueret og konstrueret (ibid.).

Diskurser er socialt konstitueret og har et socialt formål. Diskurser har tre konstruktive effekter. Diskurser bidrager til at konstruere sociale identiteter, sociale relationer mellem mennesker og skabe videns- og betydningssystemer (Fairclough N. , 2008, s. 18). Disse tre effekter er interagerende og sameksisterende i al diskurs. Fairclough kalder derfor sprogets identitetsfunktion, som er måden hvorpå sociale identiteter skabes i diskurser, relationsfunktion som er hvordan sociale relationer mellem diskursdeltagerene iscenesættes og forhandles, og den ideationelle-funktion er, hvordan tekster giver mening til verden og dens processer, enheder og relationer (ibid.). Derved er der et dialektisk forhold mellem diskurser og andre sociale aspekter. Fairclough mener, at diskurser og sociale strukturer skal betragtes som dialektiske for at undgå at overvurdere, hvor socialt konstruerede en diskurs er, men heller ikke hvor socialt afgørende den er (Fairclough N. , 2008, s. 19).

Norman Faircloughs teori

Faircloughs kritiske diskursanalyse nøjes ikke blot med at identificere betydninger i samfundet via diskurser. Men skaber også mulighed for at mennesker kan påvirke diskurser, eftersom mennesker, ifølge Fairclough, kan påvirke diskurserne gennem en kritisk sprogbevidsthed. Faircloughs diskursanalyse er anvendelig på eksisterende diskurser i det mundtlige sprogbrug såvel som det skrevne sprog, som er det aktuelle i dette speciale (Jørgensen & Phillips, 1999, s. 77). Ifølge Fairclough, er diskurser en vigtig social praksis, som bidrager til at reproducere og forandre identiteter, viden og sociale relationer, herunder også magtrelationer. Samtidig med at diskurserne præges af andre sociale praksisser og strukturer (ibid.). Fairclough mener dermed, at diskursiv praksis ikke bare reproducerer en eksisterende diskursiv struktur, men også udfordre denne struktur ved at anvende ord til at beskrive, hvad der kan være uden for denne struktur (Fairclough, 2008, s. 66).

Faircloughs teori er en tekst-orienteret tilgang, som sammenkobler tre traditioner, som er henholdsvis en detaljeret tekstanalyse fra den lingvistiske disciplin. En makrosociologisk analyse af social praksis. Samt en fortolkende mikrosociologisk tradition fra sociologien (Jørgensen & Phillips, 1999, s. 78). Årsagen til, at Fairclough kombinerer disse tre traditioner, er, at han ikke mener, at en tekstanalyse fra lingvistikken er tilstrækkelig, som værende en diskursanalyse, fordi den ikke har en forbindelse til de samfundsmæssige og kulturelle strukturer. Dette skal inddragelsen af makrosociologiske tradition gøre op for, da denne tradition tager hensyn til sociale praksissers formen af sociale strukturer og magtrelationer, også selvom mennesker ikke altid er bevidste om de processer (ibid.). Endvidere gør den tredje tradition sig relevant ved at bidrage til forståelsen af, hvordan mennesker aktivt danner en regelbunden verden i deres hverdagspraksisser (Fairclough N., 2008).

Fairclough kritiske diskursanalyse betragter således diskurser som både konstituerende og konstitueret, samtidig med at teorien mener, at forholdet mellem diskursiv praksis og sociale strukturer er kompleks og varierende, modsat andre kritisk diskursanalytiske tilgange, der betragter dem som værende stabile (Jørgensen & Phillips, 1999, s. 78).

Tredimensionelle model

Faircloughs tredimensionelle model, som blev nævnt i undersøgelsesdesignet, er en analysemodel, som beskæftiger sig med tre dimensioner i en kommunikativ begivenhed. De tre dimensioner er

som følgende tekst, diskursiv praksis og social praksis. Dimensionerne tekst og diskursiv praksis kan analyseres sammen og adskilt, da de overlapper hinanden særligt i analysen af intertekstualitet. I nedenstående gennemgang af teorien vil de blive belyst adskilt og intertekstualitet vil indgå i diskursiv praksis.

Tekst

Den første dimension af Faircloughs tredimensionelle model er tekst. Denne omhandler en beskrivelse af tekstens egenskaber. I tekstanalysen vil der ifølge Fairclough være fokus på tekstens formelle teksttræk, såsom grammatik og ordforråd. Disse træk konstruerer diskurserne og genererer lingvistik (Jørgensen & Phillips, 1999, s. 82). Analysen af ord er det, ifølge Fairclough, ikke blot relevant at belyse ordforklaringen med afsæt i ordbogen, også ordenes kontekst har relevans, det samme ord kan have forskellige betydninger afhængig af konteksten, som det udtrykkes i. Heraf er det også vigtigt at have opmærksomhed på, at ordvalg kan afspejle politiske eller ideologiske betydninger fra tekstens afsender.

Diskursiv praksis

Diskursiv praksis indebærer fortolkning, produktion og distribution af tekster (Jørgensen & Phillips, 1999, s.80-81). Ifølge Fairclough er det relevant at fremhæve, at ved beskæftigelse med tekstens egenskaber, som er beskrevet i det ovenstående, beskæftigede man sig også med diskursiv praksis og omvendt. Alligevel fremgår disse som to forskellige dimensioner i modellen og skal dermed være analytisk adskilt (ibid.).

Diskursiv praksis handler om, hvordan en tekst er produceret og distribueret. I specialet vil det komme til udtryk ved en belysning af empiriens produktion, hvem de distribuerer til og hvem der forventes at konsumere teksten.

Den diskursive praksis har til formål at belyse, at tekstforfatteren trækker på eksisterende diskurser og genrer for at skabe en tekst, som tekstmodtager vil anvende i konsumtionen og fortolkningen af teksten (ibid.). Når man analyserer dette, er det ifølge Fairclough vigtig at kigge på intertekstualitet i tekster. Intertekstualitet betyder, at en tekst altid trækker på tidligere diskurser. Derved vil man i en fortolkning af en tekst, skulle være opmærksom på at tekster også trækker på tidligere tekster om samme emne. Derved trækker alle kommunikative begivenheder på tidligere begivenheder (Jørgensen & Phillips, 1999, 84).

Intertekstualitetsudtrykket har Fairclough fra den filosof Julia Kristeva, som havde ladet sig

inspirere af den filosof Mikhail Bakhtin. Bakhtin var af den mening, at alle former for ytringer, hvad enten der er tale om skriftlige eller mundtlige, er forbundet til tidligere ytringer eller med kommende ytringer, som vil blive anvendt fremadrettet (Fairclough, 2008, s. 101-102). Ved at belyse en teksts intertekstualitet i form af dele eller elementer fra andre tekster, kan intertekstualiteten belyse en forbindelse mellem nutidens og fortiden (Fairclough, 2008, s. 84-85). I dette speciale vil der blive anvendt manifest intertekstualitet, som er når en tekst åbent trækker eller direkte henviser til andre tekster (Fairclough, 2008, s. 117). Samt konstitutiv intertekstualitet, som er når en tekst er konstrueret ud fra elementer i diskursordnerne (Fairclough, 2008, s. 85).

Sociale praksis

Den sidste dimension er den sociale praksis. Ved undersøgelsen af teksten i forhold til den sociale praksis, som den er en del af, skal to ting undersøges. For det første skal man afdække relationen mellem den diskursive praksis og den diskursorden, den indgår i. En diskursorden er defineret ved: "summen af alle genrer og diskurser, som er blevet brugt inden for en social institution eller et socialt domæne" (Jørgensen & Phillips, 1999, s. 83). Fairclough mener dog, at en diskursorden kan forandres og derfor både påvirker interne diskurser i institutioner og samfundets diskursordnen (2008, 97).

Det næste som skal afdækkes, er de delvist ikke-diskursive kulturelle og sociale relationer og strukturer, som udgør rammen for den diskursive praksis. Her er det ikke nok at anvende kun at anvende Faircloughs teori, men nødvendigt at inddrage andre sociologiske teorier (2008, s. 98).

Stigmatteori

I sidste del af analysen indgår en teoretisk diskussion af forventelige konsekvenser af den diskursive forståelse af de unges opioidbrug. Diskussionen tager afsæt i stigmatteori. Jeg har valgt at anvende Erving Goffmans teori om stigma, som benyttes til at diskutere hvilken adfærd, der kan forventes som følge af stigmatisering af opioid-brug.

Social identitet

I Goffmans teori om stigma skelnes mellem et individs tilsyneladende sociale identitet og den faktiske sociale identitet. Når vi mennesker møder et individ, har vi en forventning om, hvilken

kategori vedkommende tilhører og hvilke egenskaber individet derfor har samt en forestilling om individets sociale identitet. Ifølge teorien kommer forventningerne af, at vi i samfundet opdeler mennesker i kategorier, hvor disse kategorier har dertilhørende normer og adfærd, der opfattes som sædvanlige og naturlige for menneskene inden for de enkelte kategorier (Goffman, 2009, 44). Det forekommer dog fra tid til anden, at vi mennesker møder et andet individ, hvor der, af andre mennesker, opleves en diskrepans mellem den tilsyneladende- og den faktiske sociale identitet. Dette opstår, fordi individet besidder egenskaber, som adskiller sig fra "normale" personer (ibid.). Normale beskriver Goffman følgende: "De af os, som ikke afviger negativt fra specielle forventninger, der gælder ved en given lejlighed" (Goffman, 2009, s. 46).

Stigma

Ifølge Goffman findes tre typer af stigma: 1) *kropslige vederstyggeligheder*, 2) *tribale stigmata* og 3) *karaktermæssige fejl* (Goffman, 2009, s. 46). Den sidstnævnte er den type stigma, der gør sig gældende for de unge opioidbrugere, da de unges forbrug må betragtes som misbrug, da empirien ikke indeholder unge, som får opioider på recept. Jeg vil derfor ikke behandle de andre stigmata yderligere, da der ikke analyseres på de unge udseende eller andre egenskaber, som kan danne grundlag for de to andre typer stigma. Når karaktermæssige fejl danner grundlag for stigmatisering, kan det skyldes, at et individ har stofmisbrug, psykiske lidelser eller har afsonet en fængselsstraf (Goffman, 2009, s. 46). Individet tilskrives derved negative egenskaber såsom viljesvagthed og uhæderlighed. Ved at stigmatisere mennesker, vil de ikke belastes af stigmaet, men de vil forventeligt også opleve andre konsekvenser, som resultat af, at de tilskrives yderligere defekter og andre miskrediterede egenskaber (Goffman, 2009, s.47). Individerne vil være i risikogruppen for at blive socialt marginaliseret, hvilket kan betyde, at de stigmatiserede individer vil finde sammen i mindre sociale grupper med andre, som tilfalder samme kategori som dem selv (Goffman, 2009, s. 64).

Potentielt miskrediterede

Individer som besidder et stigma kan opdeles i miskrediterede og potentielt miskrediterede. De miskrediterede vil have et stigma, som enten er synligt for de normale eller at de er bekendt med det. De potentielt miskrediterede er individer, hvor deres stigma kan skjules for de normale eller at individet i givet fald tror, at det ikke lægges mærke til (Goffman, 46). Potentielle miskrediterede individer har muligheden for at hemmeligholde deres miskrediterede egenskab og derved passere

som normale, med de fordele som forbindes med denne kategori. Et miskrediteret individ vil i sin færden mellem normale håndtere sin hemmelighed, og de handlemuligheder der er mellem total hemmeligholdelse af sin fejl og fuldstændig information (Goffman, 2009, 115). Individet vil til trods for hemmeligholdelsen af sine fejl, frygte at blive afsløret. Frygten kan medføre, at individet udviser andre potentielle miskrediterede fejl (Goffman, 2009, s. 23).

Informationsteknikker

I forsøget på at håndtere den sociale information om sit stigma kan den potentielt miskrediterede anvende forskellige teknikker. Goffman mener, at når et individ besidder et stigma symbol, kan det medføre, at andre mennesker opdager, at individet har en miskrediteret egenskab. Individet vil derfor forsøge at skjule dette stigmasymbol ved at anvende disidentifikatorer. Disidentifikatorer er tegn som kan bruges til at så tvivl om individets tilsyneladende sociale identitet, og derved kan individet fremstå mere ønskværdigt end med sit stigmasymbol (Goffman, 2009, s 133-134).

Individet kan også anvende en informationsteknik, hvor individet tilegner sig informationskontrollen ved at give udtryk for, at det miskrediterende træk skyldes en anden egenskab, som er mindre stigmatiserende. Dette kan komme til udtryk ved, at en ung opioid-bruger, som til sin familie forsøger at passere som syg og stresset, for at forklare, hvor den unge fremstår svedende og urolig i kroppen, så familien ikke mistænker den unge for at være abstinent (Goffman, 2009, s. 135).

Den potentielt miskrediterede overbeviser sig selv om, at det er muligt at hemmeligholde sit stigma for at kunne passere. Den unge opioidbruger vil med tiden erfare, at de nærmeste ikke lægger mærke til, om den unge er påvirket, når de er sammen (Goffman, 2009, s. 121). Men selvom dette er tilfældet, vil den potentielt miskrediterede fortsat være særlig opmærksom på, hvilke informationer vedkommende afgiver om sit stigma, og derved vil en mulighed være for individet, at holde sig i nærheden af et sted, hvor den potentielt miskrediterede kan "rette på sin forklædning" og samle sine kræfter uden at skulle have forklædningen på (Goffman, 2009, s. 131). Endvidere kan den potentielt miskrediterede også vælge at afsløre sit stigma for en udvalgt lille gruppe mennesker, mens vedkommende fortsat hemmeligholder det for den store gruppe mennesker i den potentielt miskrediteredes tilværelse. Indvielsen af den lille gruppe vil individet gøre for at mindske risikoen for at blive afsløret. En anden mulighed er, at individet trækker sig fra andre personer i forsøget på at hemmeligholde informationerne (Goffman, 2009, s. 137-140). Et potentielt miskrediteret individ kan også vælge at afsløre sig selv og derved overgå til at være

miskrediteret, hvilket vil give individet en række forskellige tilpasningsteknikker at anvende i stedet (Goffman, 2009, 143).

Analysestrategi

Analysestrategien i dette specialets kritiske diskursanalyse vil i tråd med socialkonstruktionismens position være Faircloughs tredimensionelle analysemodel (Jørgensen & Phillips, 1999, s. 79-85). Ifølge Faircloughs model betyder det, at der skal undersøges to dimensioner, som er henholdsvis diskursordener og den kommunikative begivenhed. Fairclough beskriver diskursordener som diskursens struktur og udvikling i samspil med kulturelle og sociale forandringer. Diskursordener er de overordnede måder, hvorpå mennesker formulerer sig i bestemte sociale institutioner eller grupper. Det andet perspektiv på diskurser er de kommunikative begivenheder. Denne består af tekst, diskursiv praksis, social praksis (ibid.), som tilsammen udgør Faircloughs tredimensionelle model, der vil finde anvendelse i specialet til at undersøge den diskursive forståelse af unges brug af illegale opioider med henblik på forståelse af hvilke forventelige konsekvenser diskursens konstituering har, forinden yderligere skærper eller juridiske restriktioner på området.

Jeg har i analysen valgt at dele det op således, at jeg først belyser artiklernes tekst, som er den første dimension af Faircloughs model. Ved tekstbeskrivelsen har jeg fokus på ordvalg, grammatik, modalitet og intertekstualitet, som ellers normalt vil indgå i diskursiv praksis. Særligt vil der være fokus på nøgleord i teksterne og deres betydning. På anvendelsen af pronomener, som ord der henvises eller står i stedet for et andet, da anvendelsen af pronomen har betydning for, hvordan teksten og den udsagn præsenteres for læseren (ordbog, 2024i) samt tempus, er for tekstens tidspunkt i forhold til begivenheden den beskriver - altså fortid, nutid eller fremtid (Spang-Hanssen, 2009).

Herefter vil jeg gå til anden dimension af modellen og analysere artiklernes diskursive praksis, hvor fokus er på hvilke diskurser, der trækkes på i artiklerne samt teksternes produktion-, distributions- og konsumeringsprocesser. I tredje dimension, social praksis, inddrages claims-making teorien af Spector og Kitsuse (1977) samt Losekes artikel *How to Successfully Construct a Social Problem* (2011) til at beskrive den sociale praksis, som gør sig gældende. I sidste del af analysen foretages en teoretisk diskussion af de forventelige konsekvenser af den

diskursive forståelse, som jeg konkluderer af den kritiske diskursanalyse af empirien. Denne diskussion vil være med afsæt i Goffmans stigmatteori.

Kapitel 5

Analyse

I følgende kapitel udfolder specialets analyse sig i form af en kritisk diskursanalyse af empirien bestående af ni nationale nyhedsartikler, som udgør den kommunikative begivenhed. Den efterfølges af en foreløbig konklusion, der bliver afsættet for den teoretiske diskussion, som er den sidste del af analysen.

Tekst

I dette afsnit behandler specialet første dimension af Faircloughs tredimensionelle model, tekst (Fairclough N. , 2008, s. 29-35). Specialet vil gennemgå empirien, i form af de nationale nyhedsartikler. Gennemgangen består af en tekstbeskrivelse med fokus på artiklernes ordvalg og talemåder. Desuden vil der være fokus på artiklernes grammatik i form af anvendelserne af pronominer og artiklernes tempus.

Tekstbeskrivelse af artikler fra 2019

Artiklerne fra 2019, som benyttes i nærværende speciale har titlerne:

“50 gange stærkere end heroin: Fentanyl fik misbrugsrådgivere til at erklære amerikanske tilstande i Danmark” (Jørgensen 2019), som i analysen kaldes artikel 1.

“50.000 danskere har et skadeligt forbrug af illegale stoffer” (Jyllands-Posten 2019), som i analysen kaldes artikel 2.

Nøgleordene for artiklerne fra 2019 er ordene *skøn*, *misbrugere*, *stærke* og *særlige samt særlig*. I denne analyse vil disse nøgleord være centrale.

Ordet *særlig* anvendes primært i artikel 1 og defineres ved at beskrive graden af, hvorvidt noget er afvigende fra sædvanlige. Eller noget som er af betydeligt omfang, ifølge den danske ordbog (ordbog D. d., 2024a). I artiklerne anvendes begge definitioner til beskrivelsen af risikoen i brugen af fentanyl samt dets styrke, hvilket har en fremhævende effekt af artiklernes udsagn om fentanyl. Ligeledes anvendes ordet *stærke* til at beskrive opioider og dets afhængighedspotentiale. Ordet har flere funktioner afhængig af, hvordan det anvendes. I disse artikler anvendes ordet til at ophøje nogle stoffer som farligere end andre samt til beskrivelse af fentanyls afhængighedsskabende effekt som intens. Ordet *skøn* benyttes i artikel 2 og refererer til en subjektiv beregning af et omfang. Når ordet anvendes af Sundhedsstyrelsens chefkonsulent afspejler det en faglig bedømmelse, som ikke er faktuel. Derved minimeres en kritisk fortolkning af teksten. Det sidste nøgleord, som er fremtrædende, er *misbrugere*, som særligt forekommer i artikel 1. Ordet er defineret ved "personer med et sundhedsskadeligt overforbrug af medicin; personer der bruger noget på en utilsigtet, umoralsk eller ulovlig måde" (ordnet, 2024b). Når ordet *misbrugere* benyttes om dem, som indtager fentanyl, defineres brugeren som nogle, der anvender det utilsigtet og ulovligt, hvorved de tilskrives en kriminaliserende og umoralsk egenskab. Derudover fremstilles de med et potentielt skadeligt overforbrug af fentanyl, hvilket skaber en negativ fortælling om fentanylbrugerne. Dette afspejles i citatet: "Misbrugerne udnytter stoffet ved at klippe plastrene i stykker og ryge det..." (Jørgensen, 2019).

Fælles for begge artikler anvendes demonstrative pronominer som "den", "det" og "dette" samt personlige pronomen såsom "jeg" og indefinitte pronomenet "man" (ordbog D. d., 2024i). "Det" er det demonstrative pronomen som anvendes gentagne gange i artikel 2 (ibid). Pronomenet benyttes som henvisning til Sundhedsstyrelsens skøn, og derved påpeget Jyllands-Posten, at artiklen videreformidler Sundhedsstyrelsens holdninger og fortolkninger. Det sker bl.a. ved at skrive "det tilskriver chefkonsulenten" (Jyllands-Posten). Artiklen 1 anvender ligeledes det demonstrative pronomen "det", som anvendes i kontekst med det personlige pronomen "jeg" (ordbog D. d., pronomen, 2024i), hvilket benyttes i et citat af Erik Østerballe, tidligere læge ved Fredericia misbrugscenter, hvor han udtaler, at udviklingen i fentanyl i Danmark er som en amerikansk tilstand. I forklaringen af amerikanske tilstande anvender forfatteren det possessive pronomen "hans" for igen at oplyse læseren om, at henvisningen til amerikanske tilstande er Erik Østerballes fortolkning

Modalitet

Enhver sætning indeholder, ifølge Fairclough, talerens tilslutning til sætningen (2008, s. 158). I analysen af teksternes modalitet fokuseres der på talerens tilslutningsgrad til udsagnet. Valget af modalitet påvirker derved diskursernes konstruktion af videns- og betydningssystemer samt sociale relationer. Modalitet forstås som subjektivt eller objektivt. Subjektiv modalitet er taleren/afsenders tilslutning, også kaldet affinitet, tydelig og udtrykkes ved markører som "jeg synes" eller "jeg tror", forinden et udsagn, f.eks. "jeg tror, at det er vådt ude i haven". Er samme sætning med en objektiv modalitet, vil sætningen være "det er vådt ude i haven". Brugen af objektiv modalitet er, ifølge Fairclough, oftest forbundet med en grad af magt, da objektiv modalitet fremstiller udsagnet fra afsenderen som sandheden, og den, der konstruerer sandheden, har magten (2008, s. 158). Ud over subjektive og objektive modaliteter, er der udsagnets tempus, epistemic modality, samt modalverber (Jørgensen & Phillips, 1999, s. 96). Epistemic modality giver udtryk for en mulighed, som er givet ved modalverberne, "burde", "kunne", "skulle", "turde" og "ville". Udsagnets tempus er det grammatiske udtryk for, hvornår den omtalte begivenhed finder sted i forhold til det udtalte tidspunkt (Spang-Hanssen, 2009). I tidligere givet eksempel: det er vådt ude i haven. Her anvendes nutidsformen "er", som kaldes en kategorisk modalitet. Sidstnævnte modalverber anvendes til at modificere på graden af affinitet, dette kan være med ord som eksempelvis "tilfældig", "nok", eller "heldigvis".

Artikel 1 bruger skiftevis nutid og datid i sætningernes tempus. Datid og nutid anvendes også i samme sætninger, som: "(...) I juni 2018 lød det fra Sundhedsstyrelsen, at der inden for relativ kort tid var sket ti dødsfald, der kan forbindes til fentanyl-lignende stoffer..." (Jørgensen, 2019). Her ses en kategorisk modalitet (Fairclough N. , 1992, s. 158-162) i datid i sætningens datids form om antallet af døde. Der anvendes objektiv modalitet, om de ti dødsfald hvorefter det anvendes modalverbet "kan" som udlægger muligheden for, at dødsfaldene er forbundet til brug af fentanyl-lignende stoffer. Sundhedsstyrelsens affinitet til første del af udsagnet er derved stærk og præget af styrelsens magt i samfundet i konstruktionen af sandheden om, at disse dødsfald potentielt kan relateres til fentanyl-lignende stoffer. I artikel 2 er hovedparten af sætningerne skrevet i nutid, f.eks. "det er væsentligt for myndigheder og professionelle at kende omfanget..." (Jyllands-Posten, 2019) og "det er første gang, Sundhedsstyrelsen laver opgørelsen..." (ibid.). Derudover ses det i

eksemplerne, at der bruges en kategorisk modalitet, hvilket understøtter affiniteten i udtalelserne. Desuden bruger både artiklens forfatter og chefkonsulent i Sundhedsstyrelsen Kari Graasaasen objektiv modalitet i deres udtalelser, hvilket ifølge Fairclough er udbredt i medietekster, hvor komplekse begivenheder forvandles for at blive beskrevet som fakta (1992, s. 160-161). Artiklen og chefkonsulentens udtalelser udlægges som fakta og fremstilles med en stærk affinitet, hvilket resulterer i en høj troværdighed i artiklerne.

Intertekstualitet

Artikel 2 er trukket fra Ritzau og dele af Sundhedsstyrelsen *Narkotikasituationen i Danmark – delrapport 2*. Dette ses bl.a. i definitionen af et højrisikoforbrug; *”... som et forbrug af stoffer, der har medført fysisk, psykisk og/eller sociale skader”* (Jyllands-Posten, 2019). Artikel 1 trækker også på Sundhedsstyrelsens delrapport: *”der er således tale om en særlig risiko, hvor brugeren tror, det er noget andet, end det reelt er, og som gør brugen og reaktionen ved indtag uforudsigelig”* (ibid..). Denne form for intertekstualitet, hvor der trækkes direkte fra anden tekst, kalder Fairclough for manifest intertekstualitet (Fairclough N. , 1992, s. 84).

Tekstbeskrivelse af artiklen fra 2021

Artiklen fra 2021, som benyttes i nærværende speciale har titlen:

Stofrådgiver: Berygtet medicin ender på det sorte marked. Og unge køber det i stor stil’
(Engelbrecht, 2021), som i analysen kaldes artikel 3.

Nøgleordene for artikel 3 er *berygnet, ender, gadeplan, og udnytter*. I følgende analyse er disse nøgleord centrale.

Ordet *berygnet* anvendes i artikel 3's overskrift: *”berygnet medicin ender på det sorte marked”* (Engelbrecht, 2021). *Berygnet* er et negativt adjektiv, hvilket resulterer i, at læseren fra start har en kritisk vinkel på opioiderne, som i denne artikel refererer til oxycodon (Engelbrecht, 2021). I samme sætning anvendes ordet *ender*, hvilket giver læseren en idé om, at oxycodon har været på et legalt marked forinden. Ordet *gadeplan* benyttes i artikel 3 til at udtrykke, hvor opioiderne er at finde. Udtrykket *gadeplan* er et pseudonym for det illegale marked, ligesom *”det sorte marked”*. Ligeledes er det udtryk for, at noget er tilgængeligt, hvor almindelige mennesker er (ordnet.dk, 2024d). Det

fremhæver ikke bare, at opioiderne er på illegalt marked, men også at de er nemt tilgængelige på markedet.

Ordet *udnytter* benyttes i artikel 3 til at beskrive de unges opioidbrug: "unge som udnytter oxycodon" (Engelbrecht, 2021). *Udnytter* kan anvendes både positivt og negativt. Artikel 3 anvender ordets negativ i tråd med den kritiske tilgang i de øvrige ordvalg. Dermed giver artiklen læseren en negativ forståelse af de unge opioidbrugere.

I artikel 3 anvendes det personlige pronomen "vi", de demonstrative pronominer "der" og "det" samt indefinit pronomen "man" (ordbog D. d., 2024i). Det personlige pronomen "vi" anvendes af både Charlotte Uggerhøj Andersen, speciallæge i klinisk farmakologi og Isabella Koppel, daglig leder hos Novavi Stofrådgivning (Engelbrecht, 2021).. De anvender begge pronomen for sprogligt at inddrage deres fagfæller i deres udtalelser, f.eks.: "Vi ser flere og flere unge som udnytter oxycodon..." (Engelbrecht, 2021). I resten af artiklen er demonstrative pronominer "der" og "det" hyppigst anvendt, for at understøtte artiklens negative beskrivelse af unges brug af illegale opioider.

Modalitet

I artikel 3 anvendes kategorisk modalitet i form af "er" og "har". Ved at anvende kategorisk modalitet i beskrivelsen af oxycodon som berygtet medicin, der sælges på gadeplan, bringes beskrivelsen med en høj affinitet fra Politiken. Således vil læseren have en større tiltro til beskrivelsen.

Intertekstualitet

Artikel 3 har en intertekstuel forbindelse til stofrådgivning og medicinsk opioidbehandling på grund af artiklens to kilder (Fairclough N. , 1992, s. 158-162). Kilderne bringer deres sprogbrug, også kaldet genre, ind i artiklen fra deres normale sociale domæner, som bærer præg af deres faglige baggrund. Artikel 3 indeholder også en manifest intertekstualitet, da artiklen gengiver citater af Anders Beich, formand for lægernes faglige fællesskab, som har været udgivet i Berlingske.

Tekstbeskrivelse af artiklerne fra kampagnen Helt væk på piller i 2023

Artiklerne fra kampagnen fra 2023, som benyttes i nærværende speciale har titlerne:

"Sille tog til Ribe for at undersøge den mørke side af sin hjemby: Folk har mistet deres venner til det her", som i analysen kaldes artikel 4, (Møller, 2023a)

'Det er en alt for stor opgave': "Kommunerne står alene med behandlingen af børn og unge i opioidmisbrug", som i analysen kaldes artikel 5, (Ugelvig, 2023a).

"DR-Journalist blev overrasket over møde med pushere og misbrugere: Der tænkte jeg virkelig Holy shit", som i analysen kaldes artikel 6 (Møller, 2023b)

Nøgleordene for artiklerne fra DRs kampagne er ordene *pusherne*, *vanedannende piller*, *almindelig* og *forpligtede*. I denne analyse vil disse nøgleord være centrale.

Ordet *pusher* anvendes i artikel 6 til at beskrive personer, som sælger opioiderne. *Pusher* er oprindeligt et amerikansk ord og kommer af "skubbe på" og er defineret i ordbogen, som en der sælger stoffer på gaden (ordnet.dk, 2024c). Ved beskrivelsen af sælgerne, som *pushere* følger dermed en tydelig definition af opioidsælgerne med til læserne. Definitionen som gadesælger stemmer dog ikke overens med, at Jacob Weil i artikel 6 fortæller, at opioiderne sælges via telefon. Artikel 4 anvender formuleringen *vanedannende pille* gentagende gange. Ordet *vanedannede* er synonym for afhængighedsskabende, men hvor sidstnævnte associeres med rusmiddelregi og i en negativ kontekst. Så anvendes *vanedannende* hyppigere i medicinske og neutrale kontekster. Ved at artikel 4 beskriver opioiderne som *vanedannende*, er det artiklens intention at have fokus på opioiders potente egenskaber. Det som artiklen derimod supplerer med, er verbet *vrimler*. *Vrimler*, defineres som; "være forsynet med en stor mængde", eller "bevæger sig i mange forskellige retninger – om store mængder" (ordnet.dk, 2024e). Artikel 4s formål er at beskrive, at de illegale opioider er tilgængelige i store mængder (Møller, 2023a). Det sidste nøgleord i artikel 4 er *almindelig*. Ordet anvendes til at beskrive teenagernes fester og ungdommen, hvor opioidbrugen udspiller sig (Møller, 2023a). Med ordet *almindelig* beskrives de unge opioidbrugere og deres fester som de fleste andre unge og ungdomsfester.

I artikel 5 bruges ordet *forpligtede*. Ordet anvendes i beskrivelser af ansvaret for at hjælpe unge og kommunerne. *Forpligtede* er et formel ord, som i sammenkoblingen med beskrivelsen af ansvaret for at hjælpe, henviser læseren til at hjælpen er lovbundet og ikke af solidaritet.

Fælles for de tre artikler, særligt artikel 4 og artikel 6 er den primære anvendelse af personlige pronominer i form af "vi", "du", "jeg", "han" og "hun". Pronominerne "jeg", "han" og "hun" bidrager til at fremhæve de personlige beretninger i artikel 4 og artikel 6 om de to journalister Jacob Weil (artikel 6) og Sille Ugelvigs (artikel 4) beretninger (ordbog D. d., 2024i). Artikel 5s anvendelse af personlige pronominer er "vi", som anvendes af artiklens fagprofessionelle og "du", som anvendes til i henvendelse til læseren. I artikel 5 anvender pronominer "de" ved omtale af Aarhus kommune og Sundhedsstyrelsen. Valget af pronominer i artikel 5 betyder, at der skabes en afstand mellem myndighederne og de fagprofessionelle, hvor læseren inkluderes i holdningen hos de fagprofessionelle. Fremfor hos myndighederne, som påtaler forpligtelserne.

Modalitet

Artikel 5 er i størstedelen af sætningerne skrevet nutid, f.eks.: *"Det er ikke i orden, at disse dødelige sygdomme, alene er overladt til kommunerne"* (Ugelvig, 2023a). Anvendelsen af nutid har den effekt, at de fagprofessionelles udtalelser fremstilles, som aktuelle problemer og appellere til en reaktion eller handling hos læseren (Fairclough N. , 1992, s. 158-162). Denne effekt understøttes ved at artikel 5 hyppigt anvender kategorisk modalitet i sætningerne, f.eks.: *"Det er en alt for stor opgave..."* (ibid.). Hvilket betyder at udtalelserne i artiklen bringes med en stor affinitet.

Fælles for artikel 4 og artikel 6 er at de skifter mellem nutid og datid. Datid anvendes i artiklernes overskrifter og gengivelsen af de personlige beretninger i artiklerne. I artiklerne anvendes nutid til at beskrive de situationer eller problematikker, som de personlige beretninger, som gengives efterfølgende i datid (Spang-Hanssen, 2009). Ligeledes er artiklernes kategoriske modaliteter også i skiftevis nutid og datid. Der bruges "er" og "har", som viser at artiklernes kilder Sille i artikel 4 og Jacob i artikel 6, har en stor affinitet bag deres beretninger i artiklerne, f.eks.:

Så det, der overraskede mig mest, var, hvor let og fuldstændig almindeligt det hele er. Både at skaffe det, og at så mange bruger det. Jeg har efterhånden fået alle pushere i Danmark i min telefon, og de har masser af mennesker at sælge til. (Møller, 2023b).

I dette udsagn fra Jacobs beretninger anvendes der både kategorisk modalitet i nutid og i datid, samt anvendes hjælpeadværet "fuldstændig" (Fairclough N. , 1992). Hvorved affiniteten i beretningen om opioider er nemme og almindelige at skaffe møder læseren med troværdighed.

Intertekstualitet

Fælles for artiklerne er at de er en del af DRs kampagne *Helt væk på piller*, dermed er de alle i en intertekstuel forbindelse til hinanden og de øvrige artikler, podcast og dokumentaren i kampagnen. Ligeledes er der en intertekstualitet til den offentlige og politiske debat i efteråret 2023, hvor flere af landets fagprofessionelle og politikere, heraf indenrigs- og sundhedsministeren, også omhandlede unge og brugen af opioider (Ugelvig, 2023a).

Tekstbeskrivelse af artiklen fra 2023

Artikler fra 2023, som benyttes i nærværende speciale har titlen:

Politisager om illegale opioider "Det er forfærdeligt for unge mennesker", som i analysen kaldes artikel 7 (Svendsen, Ugelvig & Raundahl, 2023).

Nøgleordene for artiklen fra 2021 er *problem, opgave, tendens, og*. I følgende analyse vil disse nøgleord være centrale.

Ordet tendens bruges i artikel 7 til at beskrive en stigning i sager om forbrug og salg af illegale opioider. Tendens har flere betydninger afhængig af konteksten, ordet anvendes i. Tendens anvendes typisk i hverdagsprog i forbindelse med en dille eller mode. Sættes denne anvendelse af ordet tendens sammen med politiets beskrivelse af, en stigning i antallet af sager om forbrug og salg af opioider, giver læseren af artikel 7 en nedtonet beskrivelse af politisagerne. Ligeledes beskrives politiets arbejde med de illegale opioider nedtonet i artikel 7 af politiinspektør Søren Enevoldsen: "*en udfordrende og kompleks opgave.*" (Svendsen, Ugelvig & Raundahl, 2023). Ordet problem bliver ligeledes brugt i artikel 7 til at beskrive politiets arbejdsopgave med opioiderne af artiklens journalist (ibid.). ordet anvendes senere i artiklen til beskrivelsen af opioidsituationen i USA, hvor ordet udfordring anvendes til den danske opioid situation. Artikel 7 bringer med nøgleordene en tvetydig holdning til politiets arbejdsopgave, hvor politiet selv toner det ned, men artiklens journalist beskrives den problematisk, som journalisten ligeledes betragter den opioid situationen i USA, men nedtoner den i Danmark.

I artikel 7 anvendes primært demonstrative pronominer. Pronominer fremhæver, at artiklen er sammensat ud fra forskellige kilder. f.eks.: "Det er lige så nemt som at bestille en pizza, lyder det."

(Svendsen, Ugelvig & Raundahl, 2023).

Der anvendes af personlig- og possessive pronominer i artiklen, i de sætninger, som henvender sig direkte til læseren (ordbog D. d., 2024i) f.eks. med sætningen: "Har du eller din ven brug for hjælp?" (Svendsen, Ugelvig & Raundahl, 2023). Dette skaber et blikfang i artiklens afsnittet omhandlende konsekvenser ved opioider og der kan træffes råd og vejledning. Der anvendes demonstrative pronominer, som fremgår af store dele af artiklen, fremhæver, at teksten er dannet ud fra flere forskellige kilder, hvor pronominerne fungerer som påpegende herom.

Modalitet

Artikel 7 er skrevet i nutid i de fleste sætninger (Spang-Hanssen, 2009) med undtagelse af henvisninger til DR's tidligere delte nyheder. Samt sætningen som referer til Politiinspektør Søren Enevoldsens udtalelse: " Misbruget af smertestillende opioidpiller har sat dansk politi overfor en udfordring og kompleks opgave, siger han." (Svendsen, Ugelvig & Raundahl, 2023. I sætningen anvendes kategorisk modalitet i datid "har". Modaliteten og at udtalelsen kommer fra en autoritær funktion i samfundet, som politiinspektør, skaber affinitet bag fremstillingen om, at politiet har haft udfordringer med misbrug af opioider. Den magtposition som politiinspektøren besidder understøttes dermed i hans anvendelse af kategorisk modalitet. Der ses også en grad af affinitet i hans udsagn: "... *Det er selvfølge noget, vi som samfund skal se på, om vi kan håndtere.*" (Svendsen, Ugelvig & Raundahl, 2023). Der anvendes både modalhjælpeverbet "Skal" og adverbiet "selvfølgelig" til at vise tilslutningen til at udsagnet.

I Artikel 7 anvendes modalitet, modalverber, -adverbier og autoritære kilder, som fremstiller artiklen med betydelig affinitet for læseren (Fairclough N. , 1992, s. 158-162).

Intertekstualitet

Artikel 7 er ligesom artikel 4-6 en del af DR's kampagne *Helt væk på piller*. Artiklerne er dermed også intertekstuelt forbundet gennem kampagnen og den offentlige- og politiske debat. I artikel 7 er der også en intertekstuel forbindelse til Antidote Danmark og Toldstyrelsen. Begge parter indgår i artiklen ved udtalelser og faktuelle oplysninger fra disse parter, som fremgår i artiklen (Svendsen, Ugelvig & Raundahl, 2023). Ligeledes er der en intertekstuel forbindelse til National Enhed for Særlig Kriminalitet, via politiinspektøren. Samt en manifest intertekstualitet grundet en rettelse fra enheden i sine udtalelser i artiklen pr. 8. december 2023 (Fairclough N. , 1992, s. 85).

Tekstbeskrivelse af artiklen fra marts 2024

Artiklen fra marts 2024, som benyttes i nærværende speciale har titlen:

Nyt misbrug spredt sig blandt unge: 'Ordfører frygter amerikanske tilstande', som i analysen kaldes artikel 8 (Johansen, 2024).

Nøgleordene for artiklerne fra marts 2024 er ordene *farlig* og *frygt*. I denne analyse vil disse nøgleord være centrale.

Ordet frygt anvendes i artikel 8 som et substantiv og et verbum. Frygt anvendes af misbrugsordfører og folketingsmedlem Maria Durhuus om opioidsituationen i Danmark. "Vi kan jo se, hvad der er sket i udlandet og USA. Og min frygt er jo, at vi lige pludselig får så farligt et produkt til allemands-indtag..." (Johansen, 2024). Der bruges ordet frygt i perspektivering af den danske opioidsituation med USA, til at skabe en forståelse for læseren om at situationen er utryk, og at læseren bør forfærdes. ". Ligeledes anvendes nøgleordet *farlig* til at skabe en reaktion hos læseren. Farlig adjektiv der forbindes med ord som ondartet, trussel, voldsom, og risikabel, ifølge den danske ordbog (ordnet.dk, 2024 f). Alle ord, der appellerer til en reaktion hos læseren. Artikel 8's konstruktion er at den danske opioidsituation, er at den er på vej mod den amerikanske. Hvilket læseren bør forholde sig til. Dette understøttes ved at artikel 8s to nøgleord begge er ord, som appellerer til følelsesmæssig reaktion eller handlekraft.

I artikel 8 anvendes primært personlige- og possessive pronomener i form af "jeg", "min", og "vi" (ordbog D. d., 2024i). De personlige og possessive pronomener anvendes i artiklen af Durhuus i sine udtalelser, f.eks.: "Jeg er også bekymret for, at vi ikke får grebet det rettidigt an." (Johansen, 2024). Først fremstilles Durhuus personlige holdning om situationen ved anvendelsen af "jeg". Efterfølgende bruges "vi" i udtalelsen, som rettidig handling på bekymringen. Der beskrives ikke hvem "vi" menes at være i artiklen. Det er an på hvilken konsumeringsproces artiklen gennemgår, om læseren vil fortolke "vi" som værende folketinget, som Durhuus er en del af. Eller om det er regeringen som Durhuus mener, da hun er misbrugsordfører for et regeringsparti, eller at hun mener danskerne generelt.

I artikel 8 anvendes også det indefinitte pronomen "man" (ordbog D. d., 2024i). Dette pronomen anvendes af Durhuus i følgende:

”Jeg håber, udspillet kommer til at indeholde en skærpet straf til dem, som sælger det her illegalt, fordi noget af det, der også er problemet, er at de her præparater først for ganske nyligt er kommet på listen over narkotika, og derfor får man blot en bøde, hvis man sælger det i en kiosk, og så kan man åbne igen dagen efter.” (Johansen, 2024,).

I udtalelsen anvendes pronomenerne ”dem”, om de, som sælger illegale opioider. Pronomenvælget bruges til at Durhuus tager verbalt afstand fra sælgerne og deres handlinger. Efterfølgende anvendes det indefinitte pronomen ”man” om sælgerne af opioiderne i kiosker. Durhuus udtalelse udvikles fra en tydelig verbal afstand ved anvendelsen af ”dem”, til en vag beskrivelse med pronomenerne ”man”, som gør Durhuus fremstår usikker i sin udtalelse.

Modalitet

Artikel 8 er skrevet i nutid, der viser at artiklens indhold er aktuelt og en igangværende begivenhed ved publiceringen af artiklen (Spang-Hanssen, 2009). I artikel 8 anvendes der af Durhuus og journalisten bag artiklen gentagende gange kategorisk modalitet i form af ”er” og ”har” (Fairclough N. , 1992, s. 158-162), f.eks. i udtalelsen fra Durhuus: ”Det her er en pille, som er pænt indpakket og bliver solgt i kiosker, så derfor tror jeg, det er blevet en ting (...) Fordi det på en måde et mere socialt accepteret at tage en pille.” (Johansen, 2024). Eller formuleringen af Emil Vendelbo Johansen; ”Det er et lovudspil, som både vil komme fra Justitsministeriet og Sundhedsministeriet.” (ibid.). Ved anvendelsen af kategorisk modalitet i beskrivelsen af opioider om ”en ting” grundet det er mere socialt at indtage piller, da de er pakket pænt ind og sælges i en kiosk, er der en høj grad af affinitet bag denne beskrivelse fra Durhuus samspil med Durhuus uddannelse som sygeplejerske med erhvervserfaring inden for misbrug, folketingsmedlem samt misbrugsordfører for Socialdemokratiet (Ft.dk, 2024; Johansen, 2024). Dermed får Durhuus magt til at skabe konstruktionen, at opioiderne er blevet ”en ting” hos læseren. Johansens udtalelse om lovudspillet er også med en høj grad af affinitet i udtalelsen anvendes og hjælpemodalitetsverbet ”vil” i udtalelsen om, at Justits- og Sundhedsministeriet begge vil indgå i dette lovudspil, hvilket nedtoner affinitet omkring denne del af udtalelsen, hvorefter det kan afledes, at han ikke er sikker på denne udtalelse.

Intertekstualitet

Artikel 8 har en intertekstuel forbindelse til den socialdemokratiske politik grundet artiklens kilde er Maria Durhuus, og artiklen gengiver hendes synspunkter og holdninger (Fairclough N. , 1992, s. 84). Ligeledes er der en forbindelse til den øvrige offentlige og politiske debat omhandlende illegalt salg og opioidbrug.

Det ses en intertekstuel forbindelse til medicinalindustrien, da opioiderne beskrives som en stærkt smertestillende medicin, og produkt der skal "monitoreres nøje" og desuden menes Sundhedsstyrelsen at være inde over det kommende lovudspil. Desuden ses en manifest intertekstualitet til DR, som får en nyhed om en stigning på unge mellem 16-25 år, som blev indlagt med opioid-forgiftning i 2022 (Johansen, 2024). Samt Altinget, og Fagforbundet 3F's undersøgelse, som viser at to tredjedele af deres medlemmer indtaget smertestillende medicin for at passe deres arbejde (ibid.).

Tekstbeskrivelse af artiklen fra april 2024

Artiklen fra april 2024, som benyttes i nærværende speciale, har titlen:

'Nu vurderes opioider som værende de farligste stoffer i Danmark: Emil blev 'hooked' på få uger', som i analysen kaldes artikel 9 (Vestergaard, 2024).

Nøgleordene for artiklerne fra april 2024 er ordene *farligste*, *stoffer*, *hooked*, og *dyden*. I denne analyse vil disse nøgleord være centrale. Ordet farlig blev i analysen af artikel 8 beskrevet som et ord som afsøgte reaktion hos læseren. I artikel 9 anvendes adjektivet bøjet i tredje grad, superlativ, *farligste*. Farligste anvendes i artiklen til at understrege den nye vurdering af opioiderne: "Nu vurderes opioider som de farligste stoffer i Danmark..." (Vestergaard, 2024). I artikel 9 anvendes farligste til konstruktionen af opioider som primært stoffer, frem for medicinsk præparat. Ordet gør beskrivelsen tydelig og fjerner muligheden for fejltolkning af læseren. Artiklens beskrivelse af opioider med ordet *stoffer*, leder læseren mod en fortolkning af opioider som ulovligt skadeligt middel, fremfor den behandlingsmæssige effekt, som medicin forbindes med. Sammensættes ordet farligste med stoffer, fremstilles opioiderne til læseren, som det mest risikofyldte og voldsomste stof, som der kan tages i Danmark.

Nøgleordet *hooked* er af engelsk oprindelse og har betydningen 'fået på krogen' ifølge den danske ordbog (ordbog D. d., 2024g) . Udtrykket anvendes især af og om yngre mennesker, som er afhængige af stoffer (ibid.). Hooked anvendes i artikel 9's overskrift: (...) *Emil blev 'hooked' på få*

uger" (Vestergaard, 2024). Artiklen signalerer dermed at den omhandler en ung mand, som blev afhængig på få uger. Ordet appellere ligeledes til en yngre læsergruppe. Artikel 9s sidste nøgleord er *dyden*. Ordet anvendes i beskrivelsen af Emil adfærd inden hans opioidmisbrug: "holdt sig på dydens smalle sti (...) han alligevel ikke kan sige nej, da han bliver tilbudt opioider." (Vestergaard, 2024). Ordet "dydens" som kommer af dyd, som ifølge den danske ordbog har betydningen: "egenskab der opfattes som entydigt god ifølge omverdenens normer for moral og opførsel" (ordbog D. d., 2024h). Ordet anvendes i artiklen til at beskrive Emil som en normativ og moralsk ung med en god opførsel. Ordet bidrager dermed til konstruktion i artiklen om, at den normative og moralske ungdom kan ende i opioiderne, da de tilbydes dem lige såvel som unge, som har en mere tvivlsom opførsel og moral.

I artikel 9 bruges personlige- samt possessive pronominer og demonstrative- og relative pronominer (ordbog D. d., 2024i). Skiftet mellem pronominerne følger artiklens tre fortællinger: Den personlige fortælling om 26-årige Emil, som tidligere har haft et misbrug af opioider (Vestergaard, 2024). Her anvendes "han"; "i dag er 26 år og clean på fjerde år." (ibid.) og "jeg"; "... jeg har prøvet i mit liv." (ibid). Nyhedsberetningen om de retsmedicinske institutters nye vurdering, hvor de har sammenlignet opioider med stoffer (ibid.), her anvendes "det"; Det er første er "risiko for akut forgiftning med stoffet" (ibid.). Samt i artikel 9, justitsminister Peter Hummelgaards bekymringer og ønske om at skærpe straffene for illegalt salg af opioider (Vestergaard, 2024,). Her anvendes både "det"; "Det vil blive præsenteret i et udspil snarest..." (ibid.), og "vi" "Vi er simpelthen nødt til at skærpe straffene for at markere en klar linje og for at få nogle af bagmændene ud af spillet." (ibid.) Her anvendes slutligt og det indefinitte pronomen "nogle", som sprogligt danner en udefineret gruppe af bagmændene. Artikel 9's brug af skiftende pronominer mellem fortællingerne, danner læseren forskellige relationer til fortællingerne. Emils fortælling bliver personlig for læseren. De retsmedicinske institutters vurdering, ses af læseren som oplysende og faktuel. Hvortil artikel 9 afrundes med Peter Hummelgaards udtalelser, som læseren vil anse som en blanding af de to fremstillinger, både som hans bekymring, men denne fremstilles universel og faktuel.

Modalitet

I artikel 9s fortælling om Emil anvendes kategorisk modalitet i datid ved brugen af "var", samt nutid "er" (Fairclough N. , 1992, s. 158-162). Der anvendes en gang modalverbet "skal" af Emil. Emils

beretninger har dermed en høj grad af affinitet bag sig, både fra Emil selv i hans udtalelser, men også fra journalisten, Mads Vestergaard, som har skrevet artiklen. Læseren har dermed en troværdighed til beretningen. I artiklens del om retsmedicinske institutters vurdering anvendes den kategorisk modalitet "er". Vurderingen af opioider er det farligste stof i Danmark, gengives derved som en sandhed med høj affinitet. Ligeledes anvendes kategorisk modalitet i justitsminister Peter Hummelgaards bekymringer; "Han er særligt opmærksom på det illegale marked, og hvor nemt det er blevet at få fingrene i opioiderne." (Vestergaard, 2024). Her konstrueres en sandhed om, at det er nemt at skaffe illegale opioider med en høj grad affinitet. Endvidere bruges modalverbet "vil" af journalisten i hans gengivelse af Hummelgaard; "Derfor vil han slå hårdere ned på de personer, der lukrerer på andres afhængighed." (ibid.), dermed understreges det, at der italesættes kommende handlinger fra justitsministeren, hvilket også fremstår med en høj grad af affinitet. Hele artikel 9 er skrevet med en høj grad af affinitet bag sig, hvilket kan skyldes magtpositionerne kilderne i artiklen har. Emil har som tidligere misbruger en magt til at konstruere både hans egen beretning, men også livet som ung opioidmisbruger. De retsmedicinske institutter anses som eksperter i disse vurderinger, selv en kritisk vinkel på rapporten, da den er den første af sin slags (ibid.). Institutterne har en autoritet og viden, som giver dem magt til at definere hvilke rusmidler, der er farlige. Peter Hummelgaard har magt som justitsminister til sin konstruktion, om bekymringen og tilgængeligheden af illegale opioider og behovet for skærpede straffe.

Intertekstualitet

I artikel 9 ses manifest intertekstualitet (Fairclough N. , 1992, s. 84) ved anvendelsen af udtryk og formuleringer taget direkte for de retsmedicinske institutters vurdering; "høj farlighed" (Vestergaard, 2024), og "risiko for akut forgiftning med stoffet..." (ibid.). Der ses intertekstualitet til DR's egen kampagne *Helt væk på piller*, hvor Emils fortælling er en manifest intertekstualitet af podcasten *Pillerne fra helvede*, som var en del af kampagnen i efteråret 2023 (Ugelvig S. , 2023b).

Artikel 9 har derudover en intertekstuel forbindelse til dansk strafferetlige politik, som historisk har ført en politisk tradition med lovudspil med skærpede straffe til at løse sociale problemer gennem årene, dette er særlig tydeligt inden for bandepolitikken, som nu er oppe på bandepakke nummer 4 (Justitsministeriet, 2023).

Diskursiv praksis

I analysen af den diskursive praksis vil artiklerne ikke være inddelt i hver deres analyseafsnit, da flere af artiklerne har fælles egenskaber i den diskursive praksis. I den diskursive praksis er der opmærksomhed på, at en tekst er skrevet ud fra eksisterende diskurser og genrer, som også anvendes til at fortolke teksten.

Produktions-, distributions- og konsumptionsprocesser

Analysen af den diskursive praksis har til formål at belyse de produktions-, distributions- og konsumptionsprocesser, som er forbundet til teksten. En tekst trækker på eksisterende diskurser og genrer. Som i konsumeren fortolkes gennem læserens forståelse af genren og de eksisterende diskurser (Fairclough, 1992, s. 79). I analysen af produktions-, distributions- og konsumptionsprocesserne vil artiklernes genre blive belyst, samt hvilke eksisterende diskurser artiklerne trækker på.

Genre er sprogbrugen, som er fundet med en bestemt aktivitetstype eller struktur (Fairclough, 1992, s. 126-127). Specialets empiri er online avisartikler, som tilhører den journalistiske genre. Artiklerne er derfor skrevet ud fra nogle konventioner, som er anderledes end f.eks. en politirapport eller madopskrift. Artiklerne er desuden produceret, distribueret og konsumeret på, at det er karakteristisk for medietekster. Nedenfor præsenteres produktion, distribution og konsumeren for artiklerne.

Artiklerne 1, 4, 5, 6, 7 og 9 er produceret af DR i forbindelse med DR TV's dokumentarserie Narkoland i 2019. DR har i tre uger fokus på stofmarkedet i Danmark og foruden dokumentarserien fulgte også flere artikler med brugere, tidligere brugere og professionel om narkotika. Artiklen er skrevet af journalist Anna Sol Jørgensen, det vurderes dog ikke at være hendes synspunkter, som kommer frem i artiklen, men Sundhedsstyrelsens og lægerne Erik Østerballe og Henrik Rindom, som alle tre citerede kilder i artiklen (Jørgensen, 2019). Artikel 2 er produceret af Jyllands-Postens online avis og er produceret under deres Livsstilsredaktion. Jyllands-Postens har gengivet artiklen fra Ritzau, som de skriver som værende forfatter og Sundhedsstyrelsen som kilde. I det Jyllands-Posten ikke har valgt at omskrive artiklen argumenterer dette for, at fremstillingen i artiklen også er Jyllands-Postens.

Begge artiklers konsumtion er kollektive, eftersom de er skrevet for at blive læst af danskere, hvoraf artikel 2 fra Jyllands-Posten primært bliver konsumeret af deres læsere. Ifølge en Gallup undersøgelse er Jyllands-Postens gennemsnitslæser 46 år, har gennemført en videregående uddannelse og arbejder som funktionærer, selvstændig, specialist, chef eller direktør. Læseren har gennemsnitligt en højere indkomst end resten af befolkningen, hvilket også afspejler sig i læserens forbrug. Læseren interesserer sig for politik, erhverv, IT og teknologi samt investering. I 2019 havde Jyllands-Postens 412.000 ugentlige læsere (kantargallup). Jyllands-Posten beskriver sig selv som en avis med målet om at gøre deres læsere klogere (Jyllands-Posten.dk, 2024). Samtidigt trækker Jyllands-Posten på nyhedskriteriet kaldet sensationskriteriet, der har til formål at gøre artiklen opsigtsvækkende og derved sikre, at den bliver læst, da avisens hovedformål er at blive solgt/skaffe clicks.

Alle artiklerne fra DR's kampagne *Helt væk på piller* tilhører den journalistiske genre. Artiklerne er udgivet med få dages mellemrum samtidig med, at DR også lavede P3-dokumentaren *Helt væk på piller* med Jacob Weil som vært, og en podcast på DR Lyd med titlen *Pillerne fra Helvede*, hvor Sille Ugelvig er vært. Det er med afsæt i dokumentarens- og podcastens fortællinger, at artikel 3 og artikel 4 er udformet. artikel 4 og 6 er det tydeligt, at det er kilderne Jacob og Silles synspunkter, som er styrende for artiklerne, da indholdet er deres personlige beretninger. Hvorimod det forholder sig anderledes i artikel 5, omhandler den store opgave behandling af opioidmisbrug hos unge er for kommuner. Selvom artiklen tydeligt videreformidler fagprofessionelles synspunkter, bør man forholde sig kritisk til Sille Ugelvigs personlige involvering i emnet og hvorvidt dette præger teksten. Ud af tekstbeskrivelsen fremgår der ikke en personlig agenda. Dog argumenterer den personlige involvering for, at Sille Ugelvigs artikel netop har en kritisk tilgang til situationen.

Artiklen fremstiller politiinspektør Søren Enevoldsens synspunkter med en større affinitet. Det er dog relevant at have opmærksomheden rettet mod journalisterne på denne artikel. Her indgår Sille Ugelvig, som også indgik i forhenværende analysedel. Sille har som nævnt personlig indblanding i

opioiderne og kampagnen *Helt væk på piller*, hvorfor man kan argumentere for, at det også er hendes synspunkter, som træder frem i artiklen. Endvidere vil jeg argumentere for, at DR deler artiklens synspunkter, da de har valgt at bringe en hel kampagne med fokus på unge og opioider med netop denne titel.

Artiklen *Nu vurderes opioider som værende de farligste stoffer i Danmark: Emil blev 'hooked' på få unger* af Mads Vestergaard, er en nyhedsartikel publiceret d. 4. april 2024 af DR Nyhederne online. Artiklen er af den journalistiske genre og er produceret ud fra fire ud af fem nyhedskriterier, væsentlighed, identifikation, sensation og aktualitet (Knudsen, 2024). Der kan også argumenteres for, at det femte kriterie 'konflikt' er til stede, da artiklen kan give anledning til yderligere debat om farlighedsbegrebet, eller hvorvidt håndteringen af illegale opioider bør give skærpet straf. Som Fairclough påpeger, er det ikke altid tekstforfatterens synspunkter, der gælder i teksten. Dette vurderes ikke tydeligt i artikel 9, at det skulle være journalist Mads Vestergaards egne synspunkter om opioider, unge, eller skærpede straffe, som ses i artiklen. Det vurderes derimod at være artiklens kilders synspunkter, som præsenteres i artiklen. Dette vurderes ud fra formuleringer som f.eks. Peter Hummelgaard udtalelse: "Det bekræfter mig i..." (Vestergaard, 2024), eller journalisten Mads Vestergaards tydelige formulering: "siger Emil om de stoffer, der ender med at ændre hans liv." (Vestergaard, 2024). Artiklen har som de øvrige DR-artikler i analysen en kollektiv konsumtion. Alle artiklerne fra DR konsumeres af DR Nyhedernes læsere. DR er en public service-virksomhed og derved henvender DR sig til den brede befolkning. De beskriver deres kerneopgave således:

(...) at understøtte demokratiet, bidrage til dansk kultur og styrke fællesskaber i Danmark. Vi har en forpligtelse til at nå alle grupper af befolkningen og vi vil gøre alt for, at dansk indhold fortsat kan stå stærkt og nå ud til alle i Danmark. (DR, 2024)

DRs læsere er derfor hele den voksne danske befolkning. Der antages voksne befolkning, da DR har DR Ultra, som laver nyheder i børnehøjde. Selvom DR ikke på samme måde er økonomisk afhængig af læsere som Jyllands-Posten, har den en forpligtelse til at levere relevant og oplysende nyheder, som public service-virksomhed, hvilket ses i anvendelsen af sensationskriteriet i artiklernes overskrifter.

Nyhedsartikler fra Politikken er ikke lige tilgængelige, som det er hos DRs artikler. Nogle af Politikens artikler er gratis, nogle er bag betalingsmur og andre kræver gratis login hos Politiken. Artiklen, som anvendes i denne analyse, krævede et gratis login, hvorved det må antages, at læserne af denne artikel i udgangspunktet er blandt Politikens læsere. Politikken er en avis med en socialliberalistisk

tradition og anser sig selv som værende en oppositionsavis. Det er den mest læste avis blandt vælgerne hos Enhedslisten, SF og Radikale Venstre (KU.dk). Derfor kan der argumenteres for, at artiklen er skrevet med formål om at tilgå oppositionens vælgere fra den politiske røde blok, da den kræver login, og samtidig anvender sensationskriteriet for at få flere til at logge ind eller oprette et login for at læse den. Politiken er en national avis og derved har den en kollektiv konsumering.

Artikel 8 er fra Netavisen Pio, som beskriver sig selv som værende en netavis, som er uafhængig af organisationer og partipolitiske interesser med fokus på arbejdsmarkedsudvikling og fremtidens velfærdssamfund. Navnet Pio er taget fra grundlæggeren af den socialdemokratiske arbejderbevægelse, Louis Pio. Bag Netavisen Pio er Foreningen Pio og netavisens retning er angivet af dennes bestyrelse. Bestyrelsen har medlemmer, der i det daglige virke rådgivere, fagforeninger og politiske organisationer (Pio, 2024). Hvilket anfægter Netavisen Pios påstand om uafhængighed. Netavisen har en bestyrelse, hvor medlemmerne har en politisk interesse i arbejdsmarkedet og velfærd, samt er navngivet efter grundlæggeren af den danske arbejderbevægelse. Dette har partihistorisk forbindelse til Socialdemokratiet, som Maria Durhuus er medlem af. Endvidere er journalisten Emil Vendelbo Johansen souschef på avisen og har derved også en øget interesse i at netavisen læses af flest muligt og følger bestyrelsens retning. Jeg vil derfor argumentere for, at artiklens synspunkt er politisk, mere præcist socialdemokratisk, hvorfor det også kan konkluderes at være Netavisen Pios synspunkt, da den har valgt at bringe artiklen.

Alle artiklerne er skrevet i den journalistiske genre og følger dermed de konventioner, som er givet indenfor journalistik og medietekster. Artiklerne anvender flere nyhedskriterier i deres produktion af nyhedsartiklerne. De nyhedskriterier som er aktuelle i artiklerne er: aktualitet, væsentlighed, og sensation. Artiklerne er ved deres udgivelse aktuelle og væsentlige, hvilket også ses i artiklernes tempus. Det mest fremtrædende kriterie er sensationskriteriet. Dette kommer til udtryk i artiklernes ordvalg, som er præget af opsigtsvækkende og følelsesvækkende ord, til at skabe blikfang og opmærksomhed, der gør at folk læser artiklerne.

Diskurser

Ifølge Fairclough trækker alle tekster på eksisterende diskurser. Endvidere vil alle tekstmodtager også konsumere en tekst ved at trække på eksisterende diskurser. Artiklerne trækker på flere

eksisterende diskurser i artiklernes diskursive praksis. Der trækkes i særdeleshed på diskurser om misbrug, politik, sundhed og frygt.

Misbrugsdiskurs

I nyhedsartiklerne trækkes på en misbrugsdiskurs, som kommer til udtryk i ved beskrivelser om opioidernes egenskaber med eksempler som: "stærkt afhængighedsskabende" (Jørgensen, 2019) og "voldsom rus" (ibid.). Misbrugsdiskursen kommer også til udtryk i artiklerne ved beskrivelse af opioidbrug som: "alvorligt stofmisbrug" (Jyllands-Posten, 2019), og "højrisikoforbrug" (Jyllands-Posten, 2019). Misbrugs diskursen om opioiderne kommer også til udtryk ved Emils fortælling: "*Så begynder din krop at fortælle dig, at nu skal du have det her, før du fungerer...*" (Vestergaard, 2024). Eller artiklens formulering "*ren og skær afhængighed*" (ibid.). Opioiderne omtales også direkte som stoffer, endda de farligste i landet (Vestergaard, 2024).

Samt ved at de unge som har et opioidforbrug italesættes som: "misbrugere udnytter stoffet" (Engelbrecht, 2021) Eller som Maria Durhuus udtaler: "Der er selvfølgelig altid de unge, som er mere tilbøjelige til at falde i misbrug..." (Johansen, 2024).

Ved at trække på en diskurs om misbrug vil læserne i stigende grad være tilbøjelig til at fortolke artiklerne ud fra denne diskurs. Udfra ovenstående diskurs ses opioider som de farligste stoffer i landet, som fanger mennesker i ren og skær afhængighed i et alvorligt stofmisbrug. Samtidig ses de unge os mere tilbøjelige til misbrug, og de unge som har et opioidforbrug, beskrives som værende misbrugere.

Artiklen trækker på en risiko-diskurs fremstillingen af opioidernes farlighed, særligt ved at de også anvender ordet "farlighedsvurdering" (Vestergaard, 2024, s. 2). Desuden trækkes der på en s og den generalpræventive diskurs. . Hvor den generalpræventive diskurs kommer ses ved udtryk som: "*skærpede straffe*" (ibid.), "*slå hårdere*" (ibid.), og "*lukrerer på andres afhængighed*" (ibid.).

Politisk

Diskurs

Artiklerne indeholder flere politiske diskurser, hvor af de mest fremtrædende vil blive belyst her. Der trækkes både på en velfærds-, generalpræventiv- og en socioøkonomisk diskurs. Den socioøkonomiske diskurs, som ses ved fokus på nogle ændres ældres økonomiske behov for at

supplere deres pension (Engelbrecht, 2021) og et fokus på opioidernes indvirkning på arbejdsevnen *"... for det påvirker jo også vores måde at kunne passe et arbejde på."* (Johansen, 2024).

Der trækkes som på en velfærdsdiskurs om, at velfærdsstaten sørger for hjælpende indsatser: *"Ligesom i andre dele af vores samfund har en (...) særlig indsats målrettet børn og unge."* (Johansen, 2024). Desuden ses der en generalpræventiv diskurs, som den strafferetlige politik i Danmark trækker på. Den generalpræventive diskurs kommer til udtryk som: *"skærpede straffe"* (ibid.), *"slå hårdere"* (ibid.), og *"lukrerer på andres afhængighed"* (ibid.).

Ved at trække på politiske diskurser i artiklerne gives læseren mulighed for at fortolke unges brug af illegale opioider fra flere vinkler, men alle med regeringens- og oppositionens diskurstyper som dele af deres fortolkning.

Sundhedsdiskurs

I mindre grad end de to ovenstående, men stadig aktuel, så ses en sundhedsdiskurs også i artiklerne. Dette kommer til udtryk i beskrivelsen af behovet for legal anvendelse af opioider: *"at antallet af danskere der har ondt"*, og at antallet af legale brugere derved også stiger (Engelbrecht, 2021). Samt i ytringen om bekymringen for den unge generation: *"... hvad er det for en generation, der er vokset op kontant stimuleret..."* (Møller 2023a). Og bekymringen for *"en decideret sundhedskrise"* (Johansen, 2024).

Diskurs om frygt

Desuden trækkes der på en diskurs om frygt. Denne diskurs er primært fremtrædende i artiklen fra april i år med fokus på opioidernes farlighed, særligt ved de også anvende ordet *"farlighedsvurdering"* (Vestergaard, 2024) , heraf den kritiske og advarende ytringer, som: *"bekæmpe til sådan en grad, at det stopper"* (Ugelvig, 2023a) og *"stort mørketal"* (ibid.) i beskrivelsen af udbredelsen af illegale opioider blandt unge. Dette træk på en diskurs om frygt bidrager til flere fortolkningsmuligheder, som i særdeleshed afhænger af læserens konsumerings. Konstruktionen kan bidrage til italesættelse af frygt for selve opioiderne eller udbredelsen. Men det kan også fortolkes af en læser, som sælger illegale opioider som en frygt for, hvilke midler salget vil blive bekæmpet med.

Sociale praksis

I de foregående analysedele er de to første dimensioner, tekst og diskursiv praksis, af Faircloughs tredimensionelle model blevet afdækket. Specialet vil nu beskæftige sig med den tredje dimension, social praksis. Her vil specialet belyse dele af de ikke-diskursive sociale samt kulturelle relationer og strukturer, som er rammen for de andre dimensioner (Jørgensen & Phillips, 1999, s. 98). I analysen inddrages claims-making teorien af Malcome Spector og John Kitsuse (1977), samt Donileen R. Losekes artikel "How to Successfully Construct a Social Problem" (2011) til at understøtte Sectors og Kitsuses teori.

I specialet empiri ses der en længerevarende proces i konstruktionen af diskursen om de unges brug af illegale opioider og af opioiderne. En proces som har omdannet opioiderne fra medicinske produkter til Danmarks farligste stof. Samtidig med at konstruktionen af unge opioidbrugere har udviklet sig fra særlige unge med en rusmiddelskarriere bag sig, til den normative ungdom. Specialets empiri belyser endvidere også en mulig tredje konstruktion i processen, konstruktionen af et socialt problem, som vil ses i nedenstående analyse.

Fentanyl skaber problematiske tilstande

Opstanden af et socialt problem kan, hvis man udelukkende kigger på nyhedskampagner og politikernes udtalelser, synes som værende pludselig opstået og forsvinde lige så hurtigt igen. Dette er dog oftest ikke tilfælde. Ifølge Spector og Kitsuse starter processen, når enten et enkelt individ eller en gruppe, kaldet en claims-making gruppe, forsøger at skabe opmærksomhed om påstås at være en tilstedeværelse af en problematisk tilstand eller adfærd, dette vil efterfølgende blive betegnet som en claims (Spector & Kitsuse, 1977, s.143). Desuden skal det som forsøges at skabe opmærksomheden på være enten så stødende eller skadeligt, at det er uønskeligt (ibid.). I 2019 er den opioid, som der forsøges at skabe opmærksomhed om fentanyl. claims-making gruppen, der påstår udbredelsen af fentanylmisbrug, er fagprofessionelle, som har professionelt kendskab til illegal opioidbrug. Dette claims er konstrueret som en udvidelse af problemet fra 2016, hvor misbrugscentret i Fredericia gjorde opmærksom på udbredelsen af unge som eksperimenterede med fentanyl (Brandsen, 2016). claiming-strategien der anvendes er domain expansion i konstruktionen af fentanyl-problemet i 2019. Dette kommer også til udtryk i artikel 1, hvor

journalisten citerer læge og psykiater Henrik Rindom:

”Siden det blev opdaget i Fredericia, at man kunne bruge plastrene på denne måde, har det spredt sig til hele landet. (...) Nu ser vi det også i for eksempel Odense og København, siger han” (Jørgensen, 2019)

Rindom påstår, at problemet har udvidet sig fra et lokalt- til et landsdækkende problem. For at claims skal opnå tilstrækkelig opmærksomhed til at skabe en offentlig debat eller et politisk fokus, er det afgørende, hvilke strategier og mekanismer der anvendes i rejsningen af disse claims (Spector & Kitsuse, 1977, s. 143). Ifølge Loseke er det også vigtigt at have fokus på sprogbrugen i beskrivelsen af claims, givet ved anvendelsen af stærke ord (2011, s. 310-311). Stærke ord og formuleringer blev anvendt i dette claims, såsom ”misbruger” (Jørgensen, 2019), ”amerikanske tilstande” (Jørgensen, 2019), ”højrisikoforbrug” (Jyllands-Posten, 2019), og ”den visse død” (Jørgensen, 2019). Sprogbrugen havde fokus på de katastrofale konsekvenser ved fentanylen udbredelse og misbrug. claims-making gruppen anvendte også en anden strategi, hvor de forsøgte at personliggøre problematikken for at øge opmærksomheden og anerkendelsen af problematikken. Ifølge Loseke vil mennesker ikke bare vide antallet af ofre for et claim, men de vil også være bekendt med konsekvensernes påvirkning på ofrene. Så det er ikke nok at præsentere de logiske grundlag i claims-making proces, som ses i artikel 2. Det kræver også følelsesmæssige perspektiver, som bedst findes i personlige beretninger (2011, s. 311-312). Denne strategi med personliggørelse af problemet anvendes i konstruktionen af fentanyl som et socialt problem. Artikel 1 er en del af DR’s kampagne Narkoland, hvor der også indgår dokumentaren ’Din nabos søn’, som er en personlig beretning om 29-årige Niklas, som misbruger fentanylplastre. I dokumentaren indgår Niklas bedsteforældre også, som han er bosiddende ved. Dermed er beretningen ikke kun om de direkte, men også indirekte konsekvenser, som rammer de pårørende (Dr.dk, 2019). Selvom claims anvender flere af de relevante strategier, formåede claims-making gruppen ikke at fremstille deres claims, så det blev anerkendt som et socialt problem i 2019. Dette kan der være flere årsager til, en af dem kan være at problemet ikke blev gjort almen udbredt. En af de typiske måder at gøre dette på er ved at fremstille et øget antal ofre for problemet (Loseke, 2011, s. 308-310). Denne strategi modarbejdes ved Rindoms ytring om at det er et nichemisbrug og ikke er gældende i den normative befolkning (Jørgensen, 2019).

Opioiderne kommer igen

Efter det ikke lykkedes at konstruere et socialt problem ud af fentanylbrugen, er der i de nationale medier igen fokus på opioider i få år efter. En anden type opioid begynder at tiltrække sig opmærksomhed, pillerne tramadol og oxycodon. Igen er det fagprofessionelle på landets rusmiddelcentre og organisationer med rusmiddelfokus, som er claims-making gruppen. De claims at opioider i stigende grad ses på det illegale marked og at det særligt er de unge, som bruger dem (Engelbrecht, 2021). claims-making gruppen bruger en strategi, kaldet piggybacking i konstruktionen (Loseke, 2011, s. 307-308). Piggybacking er en strategi, hvor konstruktionen af problemet er i forlængelse af et andet problem. Her er det i forlængelse af problemet med høje antal udskrivinger af recepter på opioider. claims-making gruppen anvender igen strategien med stærk ord. Ordvalgene er dog mildere rettet mod både opioiderne og brugere (Engelbrecht, 2021). Claimet bliver dog heller ikke anerkendt.

Opioiderne: De farligste stoffer

claims-making gruppen fortsætter gennem processen og årene med at være fagprofessionelle. De fastholder claims om en stigning i unge, som bruger illegale opioider. claimssset får skabt tilstrækkelige opmærksomhed til, da Sundhedsstyrelsen i samarbejde med SSP-samrådet iværksætter en kortlægning af danske unges brug af opioider, hvor der påvises en stigning i 15 kommuner (SSP, 2023), men en afvisning af gruppens claims. Dette resulterede i flere artikler i lokalaviser, som berettede om både fagprofessionelle og unges erfaringer, som dannede en anden fortælling end SSP rapportens resultater. Ifølge Spector og Kitsuse kan en claims-making gruppe få hjælp af specialister til at udvikle og udtrykke deres claims (1977, s. 145). Sådan et samarbejde menes det at claims-making gruppen fik i kampagnen *Helt væk på piller*. claims-making gruppen får med denne kampagne gjort den almene befolkning opmærksom på deres claims ved at skabe en større opmærksomhed i de nationale nyhedsmedier. Gruppen får fremlagt deres claims, som et alment udbredt problem, som et vigtigt skridt i processen (Loseke, 20211, s. 308-311). For at overbevise andre i samfundet om, at det er alment udbredt blandt unge at bruge illegale opioider, ændrer beskrivelsen af unge sig. Fra unge som har haft brug af andre rusmidler, såsom hash, til nu som værende den almindelige ungdom, naboens børn, der spiller PlayStation med vennerne og socialisere med familien (Møller, 2023a; Møller, 2023b). Der til personliggøres problemet i kampagnen, ved at bringe en podcast og en række artikler, som beretter om unge, hvor opioider er

blevet en del af deres liv. De bliver typisk præsenteret for pillerne i sociale sammenhæng til fester (Møller, 2023a; Møller, 2023b; & Vestergaard, 2024), men opioiderne anvendes også af de unge i andre kontekster. Udover at personliggørelsen understøtter claims i udbredelsen blandt de unge er almen, så anvendes denne personliggørelse også til at berette om de konsekvenser, som brugen af opioiderne har for de unge. Beretningerne om unge, der er blevet afhængige af opioiderne på få uger (Vestergaard, 2024), sociale konsekvenser som følge af brugernes fokus på anskaffelsen afskaffe pillerne (Møller, 2023a), og fysiske konsekvenser såsom vægttab og dødelighed (Møller, 2023b). Personliggørelsen af claims danner både et logisk grundlag at dømme claims ud fra såsom, opioidernes afhængighedsskabende egenskaber portrætteres. Men det giver også et følelsesmæssigt grundlag at dømme ud fra, som mennesker også anvender i deres bedømmelse af problematikker og deres relevans (Loseke, 2011, s. 311-312.).

Opioiderne som skurk

For at claims fortsat skal være effektivt, er det vigtigt at holde det simpelt, hvilket bedst gøres ved at undlade kompleksiteten i problematikken (Loseke, 2011, s. 313). Dette kan gøres ved at fremhæve ofre og skurkene i claims (ibid.). Skurkene kan konstrueres på tre måder. Den første måde, hvorpå claims-making gruppen kan konstruere en skurk, er ved at have fokus på konsekvenserne og skaderne, som skurken påfører ofrene. Skurken bliver fremstillet så ekstrem, at den bliver defineret som ondskab og skaber vrede hos andre (Loseke, 2011, s. 314). En anden mulighed er den modsatte konstruktion, hvor skurken ikke selv er skyld i sin skurkerolle og andre føler sympati for skurken (ibid.). Den tredje mulighed er ikke at klassificere en skurk. Derved er skurken hverken beskrevet eller givet ved nogle kendetegn og kan derfor være hvem eller hvad som helst (ibid.).

I claims udvikling ses anvendelse af de to første skurke-konstruktioner. Opioiderne starter ud som værende skurken i claims, som ikke selv kan gøre for sin rolle (ibid.). Opioider beskrives som receptpligtige piller, der er stærkt vanedannende, som misbruges (Svendsen, Ugelvig & Raundahl, 2023). I denne konstruering er opioiderne skurken, men de er det, fordi de misbruges, hvilket ikke er opioidernes skyld. Ofrene i denne konstruering er stadig de unge. En anden skurk foreslås med politiinspektør Søren Enevoldsens udtalelse:

”Det er forfærdeligt, at unge mennesker kommer i en situation, hvor de har behov for at tage smertestillende eller angstmedicin for at komme igennem hverdagen. Det er selvfølgelig noget, vi som samfund skal se på, om vi kan håndtere.” (Ugelvig, 2023a).

Udtalelsen understøtter fortsat de unge som ofre, men skurkerollen fremstår mere utydelig. Der anvendes den tredje skurke-konstruktion, hvor skurken ikke er klassificeret, dog synes udtalelsen at hentyde til en skurk. I udtalelse er skurken de unges hverdagssituation, hvor opioiderne bliver fremstillet som en af de unge handlestrategier. I artikel 4, er det opioiderne, som konstrueres som skurken. Her beskrives opioiderne som værende skyld i at unge mister deres venner, da opioiderne slår dem ihjel (Møller, 2023a). Konstruktionen af opioider som skurken fremstår generelt utydelig i store dele af claims-making processen, både i kampagnen *Helt væk på piller* og i artikel 8 i Netavisen Pio (Johansen, 2024). Her bliver opioiderne højst forsøgt konstrueret som skurken, der ikke selv er skyld i det, men det ses kun at Durhuus forsøger, at skabe en form for empati, ved at oplyse om, at opioider ikke dårlige for dem, som har brug for dem (Johansen, 2024, s.3). Samtidig synes Jacob Weil i artikel 6 at sige noget hen af det samme som Søren Enevoldsen i artikel 7, da han fortæller om en generation der selvmedicinere og er så stimuleret, at de tager piller hvis de føler kedsomhed (Møller, 2023a).

Den svage skurke-konstruktion kan skyldes en uenighed i claims-making gruppen om, hvorvidt det egentlig er de danske unges tilværelse, som Søren Enevoldsen og Jacob Weil nævner. Eller om det er opioiderne, som er skurken, som det forsøges at konstrueres med de personlige beretninger via Sille Ugelvig (Møller, 2023b).

I vinteren ses der minimalt med artikler i de nationale nyhedsmedier omkring unge og opioider, men i foråret under udarbejdelsen af specialet begynder det igen at dukke op. Nu med en ny skurke-konstruktion, hvor opioiderne er 'den onde skurk'. Efter en vurdering af opioiderne fra retsmedicinske institutter er konstrueringen af opioiderne ikke længere stærk vanedannende smertestillende piller, men det farligst stof i Danmark (Vestergaard, 2024). Opioiderne konstrueres nu som det stof, som er skyld i flest dødelige forgiftninger og ”fanger brugerne i ren og skær afhængighed” (Vestergaard, 2024.).

Sprogbrugen og dokumentation

Et stærkt sprog er et vigtigt redskab for succesfulde claims (Loseke, 2011, s. 310-311). Dette har været anvendt gennem hele claims-making processen med ord som ”amerikanske tilstande”,

”farlighedsvurdering”, ”pushere” og ”hooked”. Sproget i artiklerne afspejler behovet for at fange opmærksomhed med sensationsoverskrifter, som kan skabe bekymring og frygt hos andre. Samtidig med at nogle af artiklerne også kommer med forargende oplysninger om anskaffelsen af opioiderne (Møller, 2023a).

Claims-making processen i artiklerne, viser også anvendes af en anden mulighed for at omdanne claims til et socialt problem. Det kan give mening for claims-making gruppen at få udtalelser fra individer, som ikke er involveret i deres claims (Spector & Kitsuse, 1977, s. 146-147). Dette gør gruppen i artikel 8 med politikere som Maria Durhuus, der ikke har været involveret i claims eller i bearbejdelsen af dem. Durhuus taler ikke for gruppens claims, hun taler dog heller ikke imod det. Hun mener ikke at opioiderne er problemet i sig selv, men det er manglende monitorering af pillerne og de som sælger dem illegalt (Johansen, 2024). Udtalelser som disse, kan ifølge Spector og Kitsuse skabe claims-making grupper som er imod de oprindelige claims og derfor laver et claims imod det. Dette ville kunne resultere i en konflikt mellem de to claims-making grupper, som vil give mere opmærksomhed (1977, s. 148), dette er dog ved specialets problembearbejdelse ikke afdækket, da dette vil være foregået samtidigt.

Anerkendelse af opioid-claims

claims-making processen bevæger sig over i anden fase, når regeringsorganer eller et andet officielt eller indflydelsesrig institution reagerer på claims fra claims-making gruppen. Hvorefter institutionen med fordel kan overtage det påståede sociale problem, da de derved styrer den fremtidige konstruktion af det sociale problem (Spector & Kitsuse, 1977, s. 142-148). Transformationen af den påståede problematiske tilstand sker, når claims og claims-making gruppen anerkendes af andre instanser (Spector & Kitsuse, 1977, s. 148). Anerkendelsen kan komme af forskellige årsager. Dette kan skyldes claims-making gruppen har dannet et økonomisk pres ved trusler om boykot eller brugen af politisk indflydelse. Det kan skyldes at claims-making gruppen har formået at skabe et betydeligt pres på en instans via trusler, demonstrationer og konfrontationer. Eller som i dette tilfælde, hvor presset er kommet ved kampagner gennem massemedierne (ibid.). Betragtes claims-making processen om claims om unges brug af illegale opioider, ses det at disse claims er ved specialets problembearbejdelse i den anden fase. Det lykkes fagprofessionelle og journalister ikke blot at skabe opmærksomhed på claims, men også at skabe betydeligt pres på

regeringen via mediernes kampagner såsom 'Helt væk på piller'. Kampagnen skabte opmærksomhed på unges opioidbrug og derved også en øget efterspørgsel på "nogle må gøre noget". Dette pres bliver betydeligt nok til at flere danske politikere reagerer på disse claims og det anerkendes af ikke kun folketingspolitikere som Maria Durhuus (Johansen, 2024), men også af justitsminister Peter Hummelgaard har anerkendt tilstanden (vestergaard, 2024). Det er endvidere en fordel at tilstanden er anerkendt af regeringen via Peter Hummelgaard, som har oplyst at der vil komme et lovudspil fra justitsministeriet og sundhedsministeriet forinden Folketingets sommerferie (ibid.). Dette betyder at de to ministerier overtager claims og derved også den fremtidige konstruktion af det sociale problem omhandlende unges brug af opioider.

Problematikken skifter hænder

I anden fase af claims-making processen sker der det at claims-making gruppen ikke længere er styrende i processen, men at der kun vil være en respektabel talsperson for gruppen, som er meget større end den oprindelige claims-making gruppe (Spector & Kitsuse, 1977, s. 148). Den oprindelige claims-making gruppen vil i denne del af processen kunne blive adspurgt om yderligere dokumentation på deres claims og at komme med eventuelle løsninger. claims-making gruppen kan også blive bedt om at deltage i offentlige høringer på problemet (ibid.). Foruden at den offentlige reaktion som claims-making gruppen afsøgte kan være starten på, at gruppen mister kontrollen over sit claims, så vil det også imødekomme påstanden om "at intet bliver gjort". Det kan betyde, at der etableres en komite, som gruppen skal arbejde under (Spector & Kitsuse, 1977, s. 149.). Dette kan eksempelvis indgå i udspillet som justitsministeriet kommer med til sommer, dette vides dog ikke med sikkerhed for nuværende (Vestergaard, 2024).

Den oprindelige claims-making gruppe kan miste sin betydning, når en officiel og magtfuld instans anerkender det sociale problem. Siden justitsministeren er gået ind i sagen og både har meddelt at der vil komme et lovudspil samt at der er blev publiceret en rapport med en 'farlighedsvurdering', har opioid-problematikken været overtaget af justitsministeriet og sundhedsministeriet. De har dermed mulighed for at forme sagen fremadrettet og dermed konstruere det sociale problem samt den potentielle løsning (Spector & Kitsuse, 1977, s. 149). Der ses allerede ved at justitsministeriet har ytret, at lovudspillet vil kigge på skærpelse af straf for de som sælger opioider illegalt (Vestergaard, 2024, s.4). Derved formes det sociale problem om unges brug af opioider som værende et rusmiddelproblem, hvor det er deres 'pusher', der skal gøres noget ved. Fremfor et

samfundsproblem, hvor de unge har vanskeligheder ved at håndtere deres tilværelse og derved nogle finder opioiderne som en strategi, som der tidligere blev sat spørgsmål ved (Møller, 2023b; Ugelvig, 2023a). Ministerierne kan vælge at neutralisere eller helt eliminere den oprindelige claims-making gruppe, hvilket kan resultere i at gruppen demoraliserer og falder fra hinanden (Spector & Kitsuse, 1977, s. 149). Hvorvidt dette vil finde sted, er uklart, men det kan have den fordel for ministerierne, at den oprindelige claims-making gruppe vil have mindre tilbøjelighed til at kunne mod-claims på ministeriets lovudspil og konstruktion af det sociale problem.

Hvis det sociale problem fortsat skal have en eksistens, er det relevant at opretholde en instans, der arbejder med claims-making gruppens claims. Det kan være ved en allerede eksisterende instans, som bliver ansvarshavende for at håndtere claims. Således forsvinder det sociale problem ikke så let igen (Spector & Kitsuse, 1977, s. 150). Hvorvidt der med ministeriernes lovudspil vil blive etableret nye instanser, som skal være ansvarshavende for unges opioidbrug, kan ikke udelukkes, da udspillet endnu ikke er offentliggjort. Der synes dog tvivlsomt, da indenrigs- og sundhedsminister Sophie Løhde har gjort tydeligt opmærksom på, at er en kommunal forpligtelse at tilbyde hjælp og behandling til de unge (Ugelvig, 2023a), samt at sundhedsstyrelsen gerne vil hører hvad kommunernes fagprofessionelle mener, at de mangler i de nuværende vejledninger (ibid.).

Foreløbige fund

De foreløbige empiriske fund er en diskursiv forståelse i de nationale nyhedsmedier af unges anvendelse af illegale opioider har ændret sig over de seneste fem år. Den diskursive forståelse er gået fra at unge der anvendte illegale opioider, var unge som havde en tidligere rusmiddelhistorik og at det var unge som misbrugte smertestillende medicin. Til at opioiderne ikke betragtes som medicin de unge misbruger, men de farligste stoffer i Danmark, som er nemt tilgængelige for helt almindelige unge, som bliver ramt af opioidernes potente egenskaber og ender som opioidbrugere. Forståelsens udvikling sker ved hjælp af de nationale nyhedsmedier, som anvendes til at forsøge at konstruere et socialt problem af fagprofessionelle, som arbejder inden for rusmiddelområdet, journalister samt folketings- og regeringsmedlemmer. Dette til trods for at SSP-samrådets rapport kun påviste en mindre stigning, ligesom Center for Rusmiddelforskning ikke kunne dokumentere større stigninger i deres registre. Men med afsæt i claims fra fagprofessionelle, personlige

fortællinger og kampagner i massemedierne. Hvilket Justitsministeriet og Sundhedsministeriet udarbejder et lovudspil på, som forventes at byde på skærper af nuværende lov.

Teoretisk diskussion

I denne analyse vil specialet behandle anden del af problemformuleringen, om forventelige konsekvenser af den diskursive forståelse af unges opioidbrug. Analysen vil være en teoretisk diskussion af de forventelige konsekvenser med afsæt i Erving Goffmans teori om stigma, med fokus på stigma og unges sociale identitet.

Unge sociale identitet

Goffman skelner mellem tre former for identitet: Den sociale-, den personlige og jeg-identiteten. Denne analyse beskæftiger sig med den sociale identitet. Goffman definerer den sociale identitet som måden, individet fremtræder på og refererer til en bestemt social kategori. Han skelner mellem den tilsyneladende sociale identitet, som er den sociale kategori, et individ ved et øjekast typisk tillægges. Samt den faktiske sociale identitet, som er måden, individets handling og adfærd er indenfor denne sociale kategori (Goffman, 2009, s. 43-45)

I ungdommen danner individet sig en ny social identitet, som muligvis adskiller sig fra dets tidligere sociale identitet. Unge overgår typisk til nye sociale identiteter som studerende og måske arbejdende. Samtidig har de unge en social identitet med gruppen af jævnaldrende unge i deres fritid. De unge vil i denne periode af deres liv, som i andre overgangsfaser i opvæksten, opleve at blive mødt af normer og adfærdsmæssige krav til deres sociale identitet. Normerne og kravene vil de møde i deres beskæftigelse, vennegruppe, samt af samfundet, hvor de i løbet af ungdommen overgår til voksne. De unge er tidligere blevet guidet af deres omsorgsrelationer og andre voksne, såsom lærere og pædagoger i deres sociale identitet. Men i ungdommen er de i højere grad overladt til selv, eller sammen med jævnaldrende, til at lære den faktiske sociale identitet, som de forsøger at indtræde i som unge. Hvis det ikke lykkes de unge at tilpasse sig den adfærd, som tillægges deres faktiske sociale identitet, vil en forventelig konsekvens være, at de unge oplever en indre konflikt

(Goffman, 2009, s. 43-45). Beskrivelser som gives i nyhedsartiklerne af de unge opioidbrugere, så synes der at være en diskrepans mellem den tilsyneladende- og faktiske sociale identitet. Dette kommer til udtryk ved, at de unge passer deres beskæftigelse, fritidsaktiviteter, familie og venner, deres tilsyneladende sociale identitet. Samtidig med at de anvender illegale opioider, som de er bekendt med, er modstridende de normer og adfærdsmæssige krav, som følger den sociale identitet. Selvom det er illegalt indtag, så er det tidligere blevet betragtet med mildere øjne, da opioiderne primært har været anset som et medicinsk præparat. Dette har betydet, at de unge selv har set opioidforbrug som socialt acceptabel blandt de unge (Johansen, 2024). Men ved at konstruere de unges anvendelse af opioider som et socialt problem, hvor opioidernes primære anses som stoffer, vil de unge med et opioidforbrug i stedet være i risiko for at blive stempet som værende misbrugere.

Karaktermæssigt stigma

Der er tre typer af stigma: *kropslige vederstyggeligheder, tribale stigma, og karaktermæssige fejl* (Goffman, 2009, s. 20-21). Unge opioidbrugere vil opleve sidstnævnte stigma. De unge vil blive anset som værende afvigende fra de normale. Med de 'normale' definere Goffman som, de øvrige mennesker, som ikke afviger negativ fra forventninger i den givne kontekst (Goffman, 2009, s. 46). Når en ung stemples med stigmaet karaktermæssige fejl, omhandler stigmatiseringen en negativ egenskab hos den unge. Ved at opioiderne ses som et stof frem for medicin, vil stigmatiseringen som "stofmisbrugere" være en forventelig konsekvens for de unge. Stigmatiseringen vil forventeligt have konsekvenser for de unges trivsel, da de kan blive marginaliseret eller ekskluderet fra sociale fællesskaber, hvis fællesskaberne bliver bekendt med deres opioid-brug. Denne marginalisering eller ekskludering vil ikke bare være blandt jævnaldrende, men også i andre fællesskaber i samfundet, hvor de unge vil blive miskrediteret af deres stigma.

Potentielt miskrediteret

De unge betegnes som miskrediteret eller potentielt miskrediteret afhængigt af hvorvidt de tager det for givet, at deres stigma allerede er kendt af andre, eller at de går ud fra det ikke er kendt for andre, eller at de i givet fald kan skjule det (Goffman, 2009, s. 46.). Unge der er miskrediteret, vil være synlige for de 'normale', hvilket vil betyde at andre er bekendt med den unges opioidforbrug

og dermed også kunne tilbyde den unge hjælp eller vælge vedkommende fra. Den gruppe unge som vil give anledning til bekymring, er dog de potentielt miskrediterede unge. Det vil være de unge, som er stigmatiseret af deres brug af opioider, men hvor de normale mennesker omkring vedkommende ikke er bekendt med det. Disse unge vil anvende deres mulighed for at lade som om, at deres opioid-brug er irrelevant og dermed slipper for spændinger mellem deres sociale kontakter (Goffman, 2009, 83). Samtidig vil de unge stå med problematikken om at styre information om deres fejl, kaldet informationskontrol.

En potentiel miskrediteret ung vil kunne anvende forskellige strategier til at mindske risikoen for at blive opdaget. Den unge vil med fordel skelne sine sociale relationer i to grupper. Den ene gruppe mennesker, som vil være den største gruppe, vil den unge ikke fortælle og dele sit forbrug med (Goffman, 2009, s.136.) Den anden gruppe vil udgøre den mindste gruppe og omfatte de personer, som den unge fortæller alt og indvier i hemmeligheden om opioidforbruget. Opdelingen af relationerne i den unges liv vil betyde, at den unge skal tage stilling til, hvem vedkommende vil dele informationen om sit opioidforbrug med fare for stigmatisering. Dette kan have konsekvenser for den unges familiære- og venskabelige relationer. Opdelingen af relationerne kan betyde, at den unges familiære relationer kan føle, at den unge tager afstand til dem, dette sammen med de venner, som ender i den store gruppe. Der er også en risiko for at den unge kun vælger at være sammen med andre opioidbrugere.

Den unges relationer fra før forbruget, som den unge ønsker at indvie i den fortrolige gruppe, vil kræve en samtale om opioid-brugen. Dette vil muligvis betyde en afvisning, men den unge vil have været ærlig (Goffman, 2009, s. 136.). De relationer, som den unge tilegner sig efter at have påbegyndt sit opioidbrug, men ikke i forbindelse med opioider, vil den unge tvivlsomt indvie i sin fortrolige gruppe fra start. Men fortsætter relationen, kan den unge vurdere, at det er nødvendigt. Dette kan være grundet et bekendtskab som ender i et venskab, venskab der ender i et parforhold, men det kan også være en professionel relation, såsom en arbejdsgiver. Den unge skal dermed bekende sandheden over for relationen med en dobbelt sårbarhed. Den unge skal ikke alene træde frem som stigmatiseret, men også som uærlig i relationen (ibid.). Dette er en særdeles sårbar situation for den unge, men det må forventes at være en situation de fleste unge med et længerevarende opioid-brug ville skulle igennem.

Kapitel 6

Konklusion

Dette speciale påviser den diskursive forståelse af danske unges brug af illegale opioider i nationale nyhedsmedier over de seneste fem år, samt de forventelige konsekvenser heraf.

Specialets analyse konkluderer at den diskursive forståelse af unges brug af illegale opioider i de nationale nyhedsmedier, de seneste fem år har ændret sig. Den startede som unge, der havde en tidligere rusmiddelkarriere, som misbrugte smertestillende medicin i form af opioider. Til en forståelse af opioiderne er det farligste stof i Danmark, som er nemt tilgængeligt og anvendes af almindelige danske unge i forskellige kontekster.

Denne diskursive forståelse er afledt af specialets analyse af de kommunikative begivenheder, som er specialets empiri. Tekstbeskrivelserne i nyhedsartiklerne viser den gennemgående sprogbrug i artiklerne er præget af stærke nøgleord, som appellerer til læserens følelser, særligt følelsen af “nogen må gøre noget”.

I artiklerne fra 2019 anvendes sproget til at konstruere en negativ forståelse af opioidbrugere, som omtales som misbrugere og tilskrives kriminaliserende- samt umoralske egenskaber. Opioiderne beskrives blot som smertestillende medicin med afhængighedsskabende egenskaber. Dette rekonstrueres i 2021, hvor sproget ændres til også at være kritisk rettet mod opioiderne, som risikobetonet medicin grundet en særlig afhængighedsskabende effekt som kan lede til misbrug. Rekonstruktionen ændrer ikke på forståelsen af de unge opioidbrugere, som fortsat tilskrives de kriminaliserede- og umoralske egenskaber ved deres udnyttelse af opioiderne.

Unge brug af illegale opioider gennemgår endnu en rekonstruktion i 2023, som er konstruktionen der fortsætter sin udvikling i 2024. Forståelsen af de unge opioidbrugere ændres, og der ses ændringer i beskrivelserne til almindelige unge. Ligeledes rekonstrueres forståelsen af opioiderne. Deres afhængighedsskabende egenskaber bliver i 2023 den dominerende fortælling sammen med, hvor nemt det er at tilgå opioiderne illegalt for de unge. Opioiderne gennemgår yderligere en rekonstruktion i de nationale nyheder fra medicinsk præparat til det farligste stof i Danmark efter publiceringen af en farlighedsvurdering.

I den diskursive praksis ses af at artiklerne tilhører nyhedsgenren, hvis primære opgave er at konstruere nyheder, som folk læser og skal leve op til nyhedskriterierne om sensation og konflikter, for at udgivet. I artiklerne trækkes der en misbrugsdiskurs, som bidrager til forståelsen af opioider som de farligste stoffer i landet, som fanger mennesker med et alvorligt stofmisbrug, frem for den medicin det oprindeligt var. Ligeledes bidrager diskursen til at unge opioidbrugere stigmatiseres som misbrugere.

Artiklerne anvender også en politisk diskurs, som gør, at det påvirker forståelsen af at de unges opioidbrug både er et velfærds- og socioøkonomiske problem, som skal løses politisk. Hvilket kommer til udtryk med politiske løsningsforslag inden for den generalpræventive diskurs, som der lovgives og straffes ud fra.

Rekonstruktionerne af den diskursive forståelse følger de fagprofessionelles claims om unges brug af opioider er en problematisk tilstand, til trods for SSP-samrådet og rapportserien fra Sundhedsstyrelsen kun påviser en mindre stigning. I artiklerne kan det ses, at claims har været under udvikling som minimum gennem de år som empirien dækker over. Claims er blevet rekonstrueret flere gange, da der har været flere mislykkede strategier i claims-making processen selvom claims gentagende gange har opnået opmærksomhed fra offentligheden.

Claims-making processen opnår succes ved anvendelsen af piggybacking strategien, I claimet er de unge fremhævet som ofre og opioiderne som skurkene. Opioidernes skurkerolle har ændret sig gennem tiden fra en nærmest utydelig skurkerolle, hvor opioiderne ikke selv er skyld i at have, da den diskursive forståelse er, at opioiderne er medicin, som misbruges. Til en tydelig skurkerolle, hvor opioiderne tillægges onde egenskaber, grundet deres skyld i fatale forgiftninger og høje afhængigheds risiko.

Nyhedsartiklerne anvendes i clam-making processen til at skabe opmærksomhed på claims ved at bringe personlige beretninger og dokumentation for unges brug af illegale opioider som værende en påståede problematisk tilstand. De får i efteråret 2023 skabes tilstrækkeligt med opmærksomhed og pres på Sundhedsministeriet og Justitsministeriet, at ministerierne anerkender deres claims ved at udarbejde henholdsvis nye retningslinjer for behandlingen af opioidmisbrug samt udarbejdet et nyt lovudspil, som vil indeholde lovudspil med skærpelse af straf for illegalt salg af opioider. Deres claims er anden fase, ved specialets udarbejdelse. Claims er i gang med at skifte fra fagprofessionelle

hænder til Sundhedsministeriet og Justitsministeries ved et kommende lovudspil. Unges brug af illegale opioider er i færd med at blive konstrueret til et socialt problem i Danmark, alene med afsæt i claims fra fagprofessionelle, personlige fortællinger og kampagner i massemedierne, selvom der fortsat er et videnshul på området. Dette understreger magten massemedierne har i konstrueringen af sociale problemer i samfundet. De giver ikke blot sandheden til deres læsere, de konstruerer også sandheden for læseren.

Denne diskursive forståelse må forventes at have konsekvenser for de unge. Specialet har haft fokus på de forventelige konsekvenser i form af stigmatisering. Unge vil opleve at stigmatisering som stofmisbrugere eller kriminelle grundet deres opioidbrug, dette til trods for at de i de nyeste claims er fremhævet som ofrene. Disse stigmata vil betyde at de unge enten vil blive miskrediteret af samfundet, eller forsøge at skjule deres opioidbrug og dermed være potentielt miskrediteret. Begge scenarier har konsekvenser for de unges trivsel og vil kunne betyde at de unge marginaliseres eller socialt ekskluderes.

Den diskursive forståelse i de nationale nyhedsmedier og konstrueringen af unges brug af illegale opioider som et socialt problem, er simplificeret for at kunne egne sig som nyhedsmateriale og en succesfuld claims-making proces. Derved gives læserne en simplificering af den kompleksitet, der er i forståelsen og håndteringen af unge brug af illegale opioider.

Referenceliste

- Boolsen, M. W. (2020). Brinkmann, Sven; Tanggard, Lene. I S. Brinkmann, & L. Tanggard, *Kvalitative metoder. En grundbog* (s. 309-315). Hans Reitzels Forlag.
- Brinkmann, S. (2020). Etik i en kvalitativ verden. I S. Brinkmann, & L. Tanggard, *Kvalitative metoder. En grundbog* (s. 581-600). Hans Reitzels Forlag.
- Center for Global Kriminologi. (19. Januar 2024). *Krimimologisk Observatorium: Illegale stoffer: Nyheder fra stofmiljøet*. Hentet fra ccc.ku.dk:
<https://ccc.ku.dk/danish/kriminologisk-observatorium/stoffer/narkotikanyheder/ny-undersogelse-af-unge-opioidbrugere-i-koebenhavns-kommune/>
- Center for Rusmiddelforskning, Aarhus universitet. (09. februar 2024). *Center for Rusmiddelforskning: Forskningsprojekter: Unges brug af opioider*. Hentet fra psy.au.dk: <https://psy.au.dk/forskning/forskningscentre-og-klinikker/center-for-rusmiddelforskning/forskning/forskningsprojekter/unges-forbrug-af-opioider>
- Cohen, S. (1987). *Folks Devils & Moral Panics. The creation of the Mods and Rockers*. Oxford: Blackwell Publisher.
- Det Kriminalprævenive Råd. (2012). *SSP- en guide til samarbejde*. Køge: Det Kriminalprævenive Råd.
- DR, D. R. (Maj 2024). *Om DR*. Hentet fra [dr.dk](https://www.dr.dk) : <https://www.dr.dk/om-dr>
- Engelbrecht, R. (10. Augsut 2021). Stofrådgiver: Berygtet medicin ender på det sorte marked. Og unge køber det i stor stil.
- Fairclough, N. (1992). *Discourse and social change*. Cambridge: Polity Press.
- Fairclough, N. (2008). *Kritisk diskursanalyse. En tekstsamling (E.H. Jensen overs.)*. København: Hans Reitzels Forlag.
- Goffman, E. (2009). *Stigma. Om afvigerens sociale identitet (B. Gooseman overs.)*. Samfundslitteratur.
- Handberg, G. (marts 2024). Opioidkrisen i USA.
- Hansen, M. H. (23. Februar 2023). På trods af mediedækning: Vi står ikke i nogen opioid-krise. Danmark.
- Hesse, M. (Forår 2019). Opioider og opioidafhængighed – hvad er det? *STOF NR. 32*, s. 12-17.
- Holmstedt, A., Olsson, M., & Håkansson, A. (31. marts 2020). Clinical characteristics distinguishing tramadol-using adolescents from other substance-using adolescents in an out-patient treatment setting. *Elsevier*.

Infomedia. (2024). *Læs mere om os*. Hentet fra infomedia.dk: <https://infomedia.dk/om-os/#ydelser>

Institut for Retsmedicin, Aarhus Universitet; Retsmedicinsk Institut, Odense Universitet; Retsmedicinsk Institut, Københavns Universitet. (2023). *Sundhedsfaglig vurdering af skadevirkning og farlighed af euforiserende stoffer*. Aarhus universitet, Syddansk universitet, Københavns universitet.

Jørgensen, A. S. (25. August 2019). 50 gange stærkere end heroin: Fentanyl fik misbrugslæge til at erklære amerikanske tilstande i Danmark.

Jørgensen, M. W., & Phillips, L. (1999). *Diskurs analyse som teori og metode*. Roskilde universitetsforlag.

Johansen, E. V. (1. marts 2024). Nyt misbrug spreder sig blandt unge: Ordfører frygter amerikanske tilstande.

Justitsministeriet. (8. november 2023). Bredt flertal enige om ny bandepakke. Danmark.

Jyllands-Posten. (4. September 2019). 50.000 danskere har et skadeligt forbrug af illegale stoffer.

Jyllands-Posten. (Maj 2024). *Om Jyllands-Posten*. Hentet fra [jyllands-posten.dk](https://jyllands-posten.dk/om/ECE16280138/om-jyllandsposten/):
<https://jyllands-posten.dk/om/ECE16280138/om-jyllandsposten/>

Kantar/Gallup. (2020). *Index Danmark/Gallup Helår 2019*.

Kirkebæk-Johansson, L., & Ugelvig, S. (9. Februar 2024). Opioider er kun et klik væk: Jonas blev på få måneder dybt afhængig. Danmark.

Knudsen, J. I. (2024). *Medier: Nyhedstekster: Nyhedskriterier*. Hentet fra [Dansksiderne.dk](https://dansksiderne.dk/index.php?id=3466):
<https://dansksiderne.dk/index.php?id=3466>

Loseke, D. (2011). How to Successfully Construct a Social Problem. I *The study of social problems – Seven perspective*. Oxford, New York: Oxford University Pres.

Madras, B. K. (May 2017). The Surge of Opioid Use, Addiction, and Overdoses Responsibility and Response of the US Health Care System. *JAMA Psychiatry*, s. 441-442. Hentet fra [jamanetwork.com](https://jamanetwork.com/journals/jamapsychiatry/fullarticle/2612443):
<https://jamanetwork.com/journals/jamapsychiatry/fullarticle/2612443>

Møller, N. H. (30. november 2023a). Sille tog til Ribe for at undersøge den mørke side af sin hjemby: 'Folk har mistet deres venner til det her'.

Møller, N. H. (27. November 2023b). DR-journalist blev overrasket over møde med pushere og misbrugere: 'Der tænkte jeg virkelig Holy shit'.

medicin.dk. (marts 2024). *medicin.dk*. Hentet fra pro.medicin.dk:

<https://pro.medicin.dk/Medicin/Praeparater/993>

Nanna Koch Hansen, G. C. (2015). *Introduktion til socialkonstruktionisme: Videnskabsteori og praksis*. Dafolo.

Nedergaard, P. (2015). *At læse tekster med samfundsvidenskabelige briller. En introduktion til analyse af kilder, indhold, diskurser og argumenter med eksempler fra politiske tekster*. Højbjerg: Jurist- og Økonomforbundets Forlag.

ordbog, D. d. (2024a). *særlig*. Hentet fra ordnet.dk:

<https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=særlig>

Ordbog, D. d. (2024). *Frygt*. Hentet fra ordnet.dk: <https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=frygt>

ordbog, D. d. (2024b). *misbrugere*. Hentet fra ordnet.dk:

<https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=misbrugere>

ordbog, D. d. (2024c). *pusher*. Hentet fra ordnet.dk:

<https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=pusher>

ordbog, D. d. (2024d). *gadeplan*. Hentet fra ordnet.dk:

<https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=gadeplan>

ordbog, D. d. (2024e). *vrimler*. Hentet fra ordnet.dk:

<https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=vrimler>

ordbog, D. d. (2024f). *farligt*. Hentet fra ordnet.dk: <https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=farlig>

ordbog, D. d. (2024g). *hooked*. Hentet fra ordnet.dk:

<https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=hooked>

ordbog, D. d. (2024h). *dyd*. Hentet fra ordnet.dk: <https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=dyden>

ordbog, D. d. (2024i). *pronomener*. Hentet fra ordnet.dk:

<https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=pronomener>

Phillips, L. (2020). Diskursanalyse. I S. Brinkmann, & L. Tanggaard, *Kvalitative metoder. En grundbog* (s. 377-404). Hans Reitzels Forlag.

Pio, N. (Maj 2024). *Om Netavisen Pio*. Hentet fra piopio.dk: <https://piopio.dk/om-pio>

Spang-Hanssen, E. (5. februar 2009). *Tempus - Grammatik, ordklasse og orddannelse*. Danmark.

Spector, M., & Kiseuse, J. I. (1977). *Constructing social problems*. California: Cummings Publishing Company, Inc.

SSPsamrådet. (2023). *Unge og opioider. En SSP-undersøgelse i de danske kommuner.*

Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Stephensen, E. K. (21. februar 2023). Ny farlig pilletrend rammer danske unge - 19 år-ig kan ikke advare andre nok. Danmark.

Sundhedsstyrelsen. (2019). *Skøn over antallet af stofbrugere med et højriskforbrug.*

Sundhedsstyrelsen.

Sundhedsstyrelsen. (22. Januar 2021). *Nyheder/2021*. Hentet fra sst.dk:

<https://www.sst.dk/da/nyheder/2021/Behandling-med-laegeordineret-heroin-har-nu-eksisteret-i-10-aar>

Sundhedsstyrelsen. (2022). *Stofmisbrugsbehandling – efterspørgsel og tilgængelighed.*

Sundhedsstyrelsen.

Sundhedsstyrelsen. (2020). *Udbredelse af illegale stoffer i befolkningen og blandt de unge - delrapport 1*. Sundhedsstyrelsen.

Svendsen, D. L., Ugelvig, S., & Raundahl, L. (8. December 2023). Politisager om illegale opioider vokser: 'Det er forfærdeligt for unge mennesker'. Danmark.

Tsai, B. (3. Maj 2023). *Fentanyl Overdose Death Rates More Than Tripled From 2016 to 2021*.

Hentet fra NCHS: A Blog of the National Center for Health Statistics:

<https://blogs.cdc.gov/nchs/2023/05/03/7338/>

Ugelvig, S. (23. November 2023a). 'Det er en alt for stor opgave': Kommunerne står alene med behandling af børn og unge i opioidmisbrug.

Ugelvig, S. (23. 11 2023b). Pillerne fra helvede [podcast]. *Under radaren*. DR LYD.

Vestergaard, M. (04. april 2024). Nu vurderes opioider som de farligste stoffer i Danmark: Emil blev 'hooked' på få uger.